

№ 49 (11 301)

29 ივნისი - 1 ივლისი, 1999 წ. ფასი 40 თეთრი

გამოცემის 1934 წლის 13 აპრილიდან

თავისუფალი ზიდაობა. მასთან ბალაგაძის სახელობის XXXVII ტრადიციული საერთაშორისო ტურნირი

ვლადიმერ მესხიკიშვილის დაბრუნება ღილი ხნის განმორკინის უმეღე, როგორ დაინახა მან გურნირი და ქართული საქმიანო სკოლის მომავალი?

გამოჩენილი ქართველი ფალანგის ვახტანგ ბალაგაძის ამ ტრადიციული ტურნირით დამთავრდა ჩვენში ქიდაობის კვირეული, რომელიც გვიკარტოზის ტურნირის შემდეგ გაიმართა. მიზეზთა და მიზეზთა გამო, რაც ქვეყნის კატაკლიზმებს მოჰყვა, როგორც ერთი, ისე მეორე ასპარეზობა, თითქოს ახალ ცხოვრებას იწყებს და ამდენად კვლავინდებურად ორივე ფეხზე ვერ დგას მყარად.

ორივე ტურნირის ერთერთი პრობლემა გახლავთ ის, რომ წარმომადგენლობის სიმცირე იგრძნობოდა. მიუხედავად ამ ტურნირების პრესტიჟულობისა, ბევრმა ქვეყანამ აარიდა თავი და უფრო ანაზღაურებადი ტურნირებისკენ იბრუნა პირი. კულისებში ხმა დაირხა, რომ ვ. ბალაგაძის ტურნირის დღეებიც სხვა საერთაშორისო შეჯიბრებას დაემთხვა. კერძოდ, საკმაოდ ცნობილი დაღესტნელი მოჭიდავის, ტრაგიკულად დაღუპულ შამილ უმახანოვის პირველ მემორიალურ ასპარეზობას, რომელიც ქ. ხასივიურტში ტარდებოდა და ორჯონიძეულ არბიტრსა და მწვრთნელს სტანისლავ ბაგაეცს თუ დავუჯერებთ, იქ ყოველ წონით კატეგორიაში გამარჯვებულს 2000 დოლარი ერგებოდა ჯილდოდ, 58 კგ წონაში უძლიერესს კი, რომელიც შ. უმახანოვი გამოდიოდა, 5.000. ასეთმა საპრიზო თანხამ განაპირობა ის, რომ თბილისელებმა ოთხმოცზე ცოტა მეტი მოჭიდავის გამოსვლა იხილეს. მათ შორის იყვნენ „ალანის“ (ჩრდილო ოსეთი), უზბეკეთის, ტაჯიკეთის, აზერბაიჯანისა და სომხეთის მცირერიცხოვანი წარმომადგენლები, რაც იმის საშუალებას ქმნიდა, რომ ხალიჩის მასპინძელთა სიმრავლის გამო, ტურნირი საქართველოს პირველობას დაემსგავსებოდა, ეს კი, კარს მომდგარი სხვადასხვა საერთაშორისო მასშტაბის ოფიციალური ტურნირისა თუ ჩემპიონატების, მათ შორის სიდნეის საზაფხუ-

ობ. მე-3 გვ.

ალექსანდრე კორტრაშვილის ფოტო

პეროვლი ღიჩხუის სანი პედალი

როგორც ვიწყობოდი, რიგში 20 წლამდე ასაკის თავისუფალ მოჭიდავეთა ევროპის ჩემპიონატზე საქართველოს ნაკრები, სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტის დაფინანსებით, სრული შემადგენლობით გაემგზავრა. რიგდანი მივიღეთ წინასწარი ცნობა. როგორც დღევანდის ხელმძღვანელი ომზარ შოშიტაშვილი იტყობინება, ჩვენი იუნორებიდან სამმა მოიპოვა საპრიზო ადგილი. 97 კგ წონით კატეგორიაში მეორე იყო დავით ოთიაშვილი, ბრინჯაოს მედლები კი წილად ხვდათ — ზვიად გვილაგას (54) და მიხეილ ტურაშვილს (მძიმე). საქართველოს ნაკრები გუნდურ ჩათვლაში IV ადგილზე გავიდა (დაწვრილებით „ლელოს“ უახლოესი ნომერი).

საპრიზო ფორმითა ჩვენში ჯერ კიდევ ანაზღაურება, პაპაძე პარტია სპორტსმენთა უმახანოვის სახელობის საერთაშორისო შეჯიბრებაში და არც თუ უკიდურეს. 30 ივნისს თბილისში, ღილის პარკში საქმიანო ღიჩხუის ნაკრები საერთაშორისო პირველი ღიჩხუის ჩემპიონატი. იაპონეთმა პირველობა დაიწყო. 29 ივნისს, 11.30 სთ-ზე საპრიზო სახელმწიფო შეჯიბრებაში ჩაება რეპარტოზიანი, როგორც დაინახა ჩვენში სპორტი.

წოდების მიწიჭება

საქართველოს სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტმა საქართველოს სპორტის დამსახურებული მუშაკის წოდება მიანიჭა ვეტერან მძლეოსანს, თბილისის განათლების სამმართველოს მძლეოსნობის ოლიმპიური რეზერვის სასპორტო სკოლის დირექტორს რევაზ გოგეშვილს.

გილოცვა

საქართველოს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სახელმწიფო ინსტიტუტის 1962 წლის კურსდამთავრებულები დაბადებიდან 65 წლისთავს ულოცავენ თანაკურსელები რევაზ გოგეშვილს.

საქართველოს რეპარტოზი

საპრიზო ფორმითა ჩვენში ჯერ კიდევ ანაზღაურება

საპრიზო ფორმითა ჩვენში ჯერ კიდევ ანაზღაურება, პაპაძე პარტია სპორტსმენთა უმახანოვის სახელობის საერთაშორისო შეჯიბრებაში და არც თუ უკიდურეს. 30 ივნისს თბილისში, ღილის პარკში საქმიანო ღიჩხუის ნაკრები საერთაშორისო პირველი ღიჩხუის ჩემპიონატი. იაპონეთმა პირველობა დაიწყო. 29 ივნისს, 11.30 სთ-ზე საპრიზო სახელმწიფო შეჯიბრებაში ჩაება რეპარტოზიანი, როგორც დაინახა ჩვენში სპორტი.

„ვიტა“ რეპარტოზი, კიდეც ერთხელ გა-უ-მარ-ჯი-უნს!

„ვიტა“ — „აზოტი“ 68:62 (29:39) 3:2

პირველი ტაიმი რუსთაველების უპირატესობით წარმართა. ერთ მონაკვეთში „აზოტი“ 15 ქულასაც კი უგებდა მეტოქეს (39:24). ეს პირველ რიგში აზოტელთა 7-მა ზუსტმა ტყორცნამ განაპირობა (3-ჯერ გაბისონია, 2-ჯერ გოგობერიშვილი, თითოჯერ — ჯაფარიძე და ჟღერტი). მეორე ტაიმის დებიუტში „ვიტამ“ დაბალი ხარისხის შოკში ჩააგდო მეტოქე. 13 ქულას „აზოტმა“ მხოლოდ ორი მი-

აყოლა. შემდეგ „ვიტა“ ათი ქულის სხვაობითაც დაწინაურდა — 59:49. და აი, მაშინ კი გამოიღეს თავი აზოტელებმა — სხვაობა ხუთ ქულამდე (59:54) შემცირდა. მატჩის მიწურულს ისინი კვლავ გაუძლიანდნენ „ვიტას“, რომელიც ახლა მხოლოდ 4 ქულით იგებდა — 61:57, მაგრამ კოკოლიშვილის სამქულიანი და ოთხი ზუსტი საჯარიმო ტყორცნა ოქროს ქულები გამოიღვა ვითელათვის.

ბოლო წლებში გამწვავდა მეტოქეობა და, ფეხბურთისგან განსხვავებით, მხოლოდ ერთი გუნდის გაჩემპიონებას

ბის პროცესშია, გამონაკლისი ვერ იქნება სპორტი, კერძოდ საკალათბურთო ეროვნული ჩემპიონატი გეგმავს ამ შემთხვევაში მხედველობაში. შესაბამისი ფედერაციის მიმართ, თუ ყველაფერი სასწორზე დაიდება, მაღლობა უფრო გვეტყმის, ვიდრე საყვედური. ახლა, როცა ვნებათღელვებათა სერიები ჩათავდა, ამის თქმის უფლება ნამდვილად გეგმავს.

„არ გამსახურება“ ყველა დანარჩენი. თუმცა „ვიტა“ უკვე ქვეყნის შვიდგზის ჩემპიონია და თანაც ზედოზედ, სულაც არ ნიშნავს, რომ უძლიერესის სახელი მან იოლად მოიპოვა. ასე იყო შარშან, ასე იყო წლეულსაც, ის ოთხეული, რომელიც პლეიოფის სერიაში იბრძოდა მედლებისთვის, იმ ფონისა და დონის კვალობაზე, რაც ჩვენი კალათბურთშია, ნამდვილად ღირსეულით იყვენ.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის და პო-

ობ. მე-3 გვ.

მარცხი შეიქცა გააოგნებალი იყოს, მაგრამ რა გავიპოვებს, თუ ფეხბურთს ვერ თამაშობ...

განმარტობითი მატჩი

„კოლხეთი“ (ფოთი) 0-4 „ბეზენტარინია“ (საქოპია)

(ცირველი მატჩი 2-4)

26.06.99. ფოთი. სტადიონი „ფაზისი“. 6000 მაყურებელი.

კოლხეთი-1913: მ. გვასალია, გორიზია (გიორგიძე 46), ტორჩინაია, ჩომახიძე (ტრაბაძე 34), შალამბერიძე, ლალანძე, ჩაღუნელი, ჭულელი (შავგულიძე 70), ე. გვასალია, დარასელია, ხუჭუა.

„ცემენტარინია“: ზეკირი, ვარტოვსკი (სვეტკოვსკი 46), ბრისტოვსკი, დიმიტროვსკი, ბ. მილევისკი, სტეფანოვსკი, რისტოვსკი, ლაზარევისკი, სავოვი (ვუხოვიჩი 74), იაქიმოვსკი (ტრაპოვსკი 80), სერაფიმოვსკი.

მსახი: კ. ვილკაი (ჩეხეთი).

გოლები: რისტოვსკი, 21 (0-1). ე. გვასალია, 33. სავ. კარში (0-2). სერაფიმოვსკი, 35 (0-3). ლაზარევისკი, 54 (0-4).

გააფრთხილებს: გორიზია, სვეტკოვსკი, ბ. მილევისკი.

„კოლხეთი“ (ფოთი) 0-4 „ბეზენტარინია“ (საქოპია)

(ცირველი მატჩი 2-4)

26.06.99. ფოთი. სტადიონი „ფაზისი“. 6000 მაყურებელი. კოლხეთი-1913: მ. გვასალია, გორიზია (გიორგიძე 46), ტორჩინაია, ჩომახიძე (ტრაბაძე 34), შალამბერიძე, ლალანძე, ჩაღუნელი, ჭულელი (შავგულიძე 70), ე. გვასალია, დარასელია, ხუჭუა. „ცემენტარინია“: ზეკირი, ვარტოვსკი (სვეტკოვსკი 46), ბრისტოვსკი, დიმიტროვსკი, ბ. მილევისკი, სტეფანოვსკი, რისტოვსკი, ლაზარევისკი, სავოვი (ვუხოვიჩი 74), იაქიმოვსკი (ტრაპოვსკი 80), სერაფიმოვსკი. მსახი: კ. ვილკაი (ჩეხეთი). გოლები: რისტოვსკი, 21 (0-1). ე. გვასალია, 33. სავ. კარში (0-2). სერაფიმოვსკი, 35 (0-3). ლაზარევისკი, 54 (0-4). გააფრთხილებს: გორიზია, სვეტკოვსკი, ბ. მილევისკი.

შიაქციეთ ალბათ ყურადღება: 21-ე, 33-ე, 35-ე და 54-ე წუთები აღმურის ის ტალღა იყო, რომელმაც ალიყულის ვით გადაუარა ტრიბუნებს, მერე ფოთის სტადიონიდან მთელ საქართველოს მოედო, მთელი ქართული ფეხბურთი გააშავა და თავსლაფდასმული დატოვა. რაო, ხომ არ ვაჭარბებთ? მაშინ თქვენ გვიხარით, სხვა რა უნდა ვუწოდოთ იმ უსუსურობას, რაც იმ დღეს სუფევდა სათამაშო მიწაზე. მატჩს ან იგებენ ან აგებენ (ფრზე არაფერს ვამბობთ), მაგრამ წაგებაცა და წაგებაც. შეიძლება ფორტუნამ მისსანე სახელის და ავტორიტეტის გუნდი გარგუნოს და ვერ გაუმკლავდეს, თავიდანვე დაორგუნულიც კი გახვიდეს საბაქტროდ. დიან, ასეც ხდება და უთანასწორო ბრძოლაში თუ დამარცხდები, მოგიტევენს გულშემატკივარი, საკუთარი თავის წინაშეც როგორღაც მართალი იქნები, თუნდაც მორალურად.

ეპროპის ყველა რეპარტოზი

იხ. მე-7 გვ.

ივანე 1968

იხ. მე-4 გვ.

იხ. მე-4 გვ.

საოკ-ის საიუბილეო!

10 დათვნილი ნაბიჯი ოლიმპიურ მოძრაობაში

დათვნილი ნაბიჯი

მეორე მოძრაობაში ღირებულებათა გადაფასებაზე, საოკრად შერჩეულა სსრკ კავშირის სპორტის მწვეურთა დამოკიდებულება, რაც ჯაჭვური რეაქციით გადასწვდა სოკს და მთელ სოცბანას. მსოფლიო სპორტულმა საზოგადოებრიობამ კარგად იცოდა, რაც მოხდა ბალტიისპირეთის და საქართველოში. რუსეთს, როგორც პლანეტის სპორტული სამყაროს ერთი ნაწილის "შეგემონის" ფორპოსტს, მომხდარის გამო, არ შეიძლება შეურაცხყოფილად არ ვგრძობთ თავი.

დავინახეთ, ეს იყო დიპლომატიური სულა. რუსეთი და სსრკ რამ გაყო? ისევ ერთიანი საკავშირო ცენტრის განმტკიცების იყო ძალისხმევა მიმართული. ჯერ რუსეთის ეოკი არ იყო დაფუძნებული, რომ საკავშირო ფედერაციებმა თავიანთი წესდებების ახალი ვარიანტი დაგზავნეს რესპუბლიკებში. ყველან ერთი და იგივე მორაგებობა: "მხოლოდ სსრკ კავშირის ფედერაცია წარმოადგენს საბჭოთა სპორტის ინტერესებს ევროპისა და საერთაშორისო ფედერაციებში, სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებში". საქართველოს ფედერაციები უარყოფდნენ დიქტატის პოლიტიკას. მოკლედ, წინააღმდეგობა გვიძულდება — წინააღმდეგობას. ცენტრში ჩვენული, საკავშირო მოხიჯი და შესწორებები იგზავნებოდა. ზეწოლა რომ ამკარა იყო, საქართველოში ყველამ კარგად იცოდა. რუსეთის ეოკ-ის შექმნით სოკს მიანიშნებდნენ, რომ მართალია, საბჭოთა კავშირში იქნება ეოკები, მაგრამ საბჭოთა კავშირი ერთიანი გუნდით გამოვიდოდა ოლიმპიურ თამაშებში, საკავშირო ფედერაციებისთვის უფლებების დელიგირება კი ფორმალურს ხდიდა ეოკების არსებობას.

1988-1989 წლები

მამართ ძირითადი სეოკ-ის შექმნიდან გადადგმული პირველი პრაქტიკულ ნაბიჯებზე ვისაუბრებთ. კარგად გვქონდა გათვითცნობიერებული რა გაცეთდა და ის პასუხისმგებლობა, რაც წინ გველოდა. ალბათ უკვე ურწმუნოებსაც სჭეროდათ, რომ გარდუვალს ვიხლოვდით, რომ ოცნების ხომალდი აუცილებლად შეცურდებოდა დიდ ზღვაში.

სეოკ-ის შექმნიდან ორი კვირა გასული. მოსკოვიდან პირველი არაოფიციალური ცნობა მოდის — რუსეთი აპირებს შექმნას ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი. ამის დაუფერებელი არაფერი იყო. თუმცა, ოფიციალურად გაცილებით გვიან შევიტყვეთ, რომ მოსკოვში რუსეთის ეოკ-ის შექმნის საორგანიზაციო კომიტეტს უკვე დაუწყია მუშაობა. ნოემბრის მეორე დეკადაში საორგანიზაციო კომიტეტმა ოფიციალურად გამოაცხადა, დაფუძნებული იქნა ოლიმპიური თამაშების 1-2 დეკემბერი. რუსეთის ფედერაციის სპორტსაბჭოს თავმჯდომარე მაშინ სეოკ-ის აღმასკომის წევრი (ცხადია, სსრკ კავშირის ეოკ-დან) ვიტყვი სმირნოვი იყო. შემდეგ იგი რუსეთის ეოკ-ის პრეზიდენტი გახდა და სეოკ-ის ხელმძღვანელობაშიც შეინაჩუნა ადგილი.

აი, ასეთ ფონზე ჩვენი საზოგადოებრიობა შეუძლებელი ინტერესით და სიხალეთა მილოდინით ადევნებდა თვალყურს საქართველოს ფეხბურთის საკავშირო სტრუქტურული გამოვლის პროცესს. ამ საკითხზე თვითონ გრძელდებოდა დისკუსია „ლელოს“ ფურცლებზე. 1989 წლის 26 დეკემბერს თბილისის „დინამოს“ სტადიონის ოსტატთა კლუბში შეკრებულ უარსილსტები, ფეხბურთის სპეციალისტები და გულშემატკივრები. ა. ელენტი წარმოადგინა მოკლემეტრაჟიანი ფილმი „გვირგვინი თუ არა სსრკ კავშირის ჩემპიონატი ფეხბურთში?“ იქვე შეიქმნა საორგანიზაციო კომიტეტი, რომელსაც ახალი ფედერაციის დაფუძნების მოზადება დავვა. ეს აუცილებელი იყო, როგორც სამინიო საფეხბურთო მეურნეობის ახალ რესტრუქტურულ გადასაყვანად, ისე საერთაშორისო ურთიერთობებისთვის იურიდიული საფუძვლების მოსამზადებლად.

სეოკ-ის აღმასკომის სხდომები, ვიდრე შენობას გამოგვიყოფდნენ, „ლელოს“ რედაქციაში ტარდებოდა. ვიკრიბებოდით სისტემატურად. შეიქმნა სტრუქტურა, რომელთაგან მთავარი იყო მულტიფუნქციური კომისიებისა და, ივანე ყოფიანის წინადადებით, სეოკ-ის ხელშეწყობის რეგიონული ჯგუფების ჩამოყალიბება.

აღმასკომის ერთ-ერთ სხდომაზე პაატა ნაცვლიშვილმა შემოიტანა სეოკ-ის ემბლემის შექმნის საკითხი. მომდევნო შეკრებაზე კი კონკურსის პირობებში წარმოადგინა. კონკურსის ჩატარების ხელმძღვანელობა სეოკ-თან ერთად, გახდა „სამშობლოს“ რედაქციამ და საქართველოს მშვიდობის ფონდმა იცისრა. პრესის მეშვეობით გამოცხადდა პირობები. აქვე ვიტყვი, რომ კონკურსმა მიიზიდა, როგორც ცალკეული პირები, ისე შემოქმედებითი ჯგუფები და ორგანიზაციები, ცხადია, არა მხოლოდ ფეხბურთის პრემიის გამო. ზერეულდ არავინ მოკიდებდა საქმეს. ეს იქიდანაც ჩანდა, რომ ბევრი მათგანი ოლიმპიზმის ისტორიის მასალების მოპოვებაში ითხოვდა შემსწობას. რამდენადაც ვიცი, კონკურსზე წარდგენილი ნა-

სეუფერები გახდა „სამშობლოში“ უნდა ინახებოდეს და პაატა ნაცვლიშვილს მისი გამოფენაც განუზრახავს, რაც, უდავოდ მისასაღებელია. გამოფენა საინტერესო იქნება თუნდაც იმ თვალსაზრისით, თუ როგორ ხედავდა იმ პერიოდში საზოგადოებრიობა და მხატვრები პრობლემას, როგორ წარმოედგინათ მისი გადაწყვეტა. ცხადია, ცოტას არც ის ნიშნავს, რომ ეს იყო საქართველოში პირველი ეროვნული ემბლემის შექმნისთვის გადადგმული ნაბიჯი.

სხვათა შორის, მაშინ უცხოეთის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტების ემბლემის ნიმუშებსაც არ ვიცნობდით და არც ხელი მიგვიწვდებოდა. ადრე ითქვა და ახლაც გავიმეორებთ, რომ სუფევდა სრული ინფორმაციული ვაკუუმი. სოკი მხოლოდ სსრკ კავშირის ოკ-ს სცნობდა. ეს უკანასკნელი კი ყველაფერს საიდუმლოების ბურუსში ახვედა. დღეს შეიძლება დიდიხი მომგვრელიც იყოს, რომ კარგა ხანს სოკ-ის ადგილსამყოფელის ზუსტი მისამართიც არ ვიცოდით. დღეს კი ინტერნეტის სისტემით, ფაქტით და ა.შ. დაუფერებლად შეიძლება ყველაფრის დაზუსტება და ინფორმაციის გაცეცხვა.

საოკ-ის დაფუძნებიდან ერთი კვირის თავზე, კონფერენციის სტენოგრაფიული ჩანაწერები გადმოგვცა ორმა შესანიშნავმა ქალბატონმა — ტასო მაყაშვილმა და ნუნუ მესხმა. მიუღი ეს პრომატევიდი სამუშაო მათ უსასოდლოდ შესარულეს და, შეიძლება ითქვას, სეოკ-ის პირველი სპონსორებად მოგვევლინენ. ასევე დიდი უნაგარო დახმარება გავიწვია, ჯერ კონფერენციის მასალების მოზადებასა და შემდეგ მის გამრავლებაში, ცნობილმა ქართველმა ფალავანმა გიორგი მაკასარაშვილმა, რომელიც იმ ხანებში პარტიის ცენტრალური კომიტეტის აპარატში მუშაობდა. ჩვენ ვგრძობდით, რომ საერთოდ, ქვეყნის იმპაინდელი ხელმძღვანელობა მიესალმებოდა სეოკ-ის შექმნას. პარტიის ც-ის მიერ შემუშავებული ეროვნული კონცეფციის პროექტი მხარს უჭერდა ქვეყნის სპორტულ სუვერენიტეტს.

1989 წლის ოქტომბერ-ნოემბერში ევროპაში პოლიტიკური კატაკლიზმების არდელი ილანდებოდა. ამას არ შეიძლება ზეგავლენა არ მოეხდინა ოლი-

მპიური ხიზანიშვილი (სამტრედია, „ჩიქი“), 2. თემურ წოწონავა (რუსთავი, „გორდა“), 3. თენგიზ სამხარაძე (კახეთი, „ორბი“); 40-45 წ. 1. ილია თედიაშვილი (რუსთავი, „გორდა“), 2. დავით არჩვაძე (ზესტაფონი, „ავაზა“); 3. ირაკლი კავთელაძე (ქუთაისი, „ხარები“); 45-50 წ. 1. ირაკლი ყვარელაძე (თბილისი, „ყვონ“), 2. ზურაბ ოკრიბაშვილი (ზესტაფონი, „ავაზა“); 3. პაატა შევლაძე (თბილისი, „ყვონ“) და აიყო კონაძე (ქუთაისი, „ხარები“); 50-55 წ. 1. ლელო გურგენაშვილი (რუსთავი, „გორდა“), 2. გიორგი საღმღებლაშვილი (სამტრედია, „ჩიქი“); 3. გიორგი მარდიშვილი (ქუთაისი, „ხარები“); 55-60 წ. 1. ზურაბ კოტოშვილი, 2. ნიკო ზარბიძე (ორივე — თიანეთი, ორივე — „იორი“); 3. სტასიკ ჩკალავი (წალკა); 60-65 წ. 1. გიორგი მიქაძე (წალკა), 2. დათო ბეშქენაძე (სამტრედია, „ჩიქი“); თულეში (კატა). ინდევიდუალობა: 1. სტასიკ ჩკალავი, 2. თემურ ხიზანიშვილი, 3. აიყო კონაძე, გუნდური: 1. წალკა, 2. ქუთაისი, 3. სამტრედია. 18 წელს შეფთ. 71 წ. 1. მიხეილ მდინარაძე (თბ. „ყვონ“), 2. ზაზა ხუროშვილი (სამტ. „ჩიქი“); 3. უჩა აფრიაშვილი (თბ. „ყვონ“); 80 წ. 1. დავით ლელაშვილი („არწივი“), 2. აიყო მელქაძე (სეონ“), 3. შოთა მგვილა (სარწივი“), სამივე — თბილისი). აბსოლუტური: 1. მიხეილ მდინარაძე (სეონ“), 2. გიორგი გვერცაძე („არწივი“); 3. ლევან ფარცხანი (სეონ“, სამივე — თბილისი); თულეში (კატა). გორბინი: 1. ანა ჩხეიძე (თბ. „ყვონ“), 2. ლია სამხარაძე (სამტრ. „ჩიქი“); 3. მარინა მალანია (ზესტ. „ავაზა“). გუნდური: 1. თბილისი, 2. წალკა, 3. რუსთავი.

გლობალ ტაეკვონ-დო საბარბელო ჩემპიონატი

ტაეკვონ-დოს დიდი ზეიმი ნალკაში

ვისხენებთ და ვერ გაგიხსენებია, საერთოდ, წალკაში როდისმე ჩატარებულა კი ეროვნული ჩემპიონატი სპორტის რომელიმე სახეობაში? ეს ნაბიჯი პირველმა, ალბათ, ტაეკვონ-დოს ფედერაციამ გადადგა, რაც უდავოდ მისასაღებელია. აქ თავი მოიყარეს თბილისის, რუსთავის, კახეთის მხარის, თიანეთის, ზესტაფონის, ქუთაისის, სამტრედიის, თვით წალკის რჩეულმა სპორტსმენებმა. ატორიტეტული იყო მსჯელობა კოლეგია: ალექსანდრე გონაძე — ჩვენი გლობალ

ტაეკვონ-დოს პრეზიდენტი, მე-5 დანის მფლობელი (შავი ქაშარი), შუგ-ინსტრუქტორი — მთავარი არბიტრი; იოსებ თაღიაშვილი — ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტი, შავი ქაშარისა და მე-3 დანის მფლობელი — მთავარი მსაჯი; მიხეილ მდინარაძე — შავი ქაშარისა და მე-2 დანის მფლობელი — აღმასრულებელი დირექტორი; რეფერები: დავით ლელაშვილი, გიორგი ჩკალავი, ლელო კავთარაძე, გიორგი გვერცაძე, ზაზა ხუროშვილი, ტარიელ ჩიჩილაძე, აიყო მელქაძე, უჩა აფრიაშვილი, დავით მდინარაძე, მამუკა ლონდაძე, ვუფხია ჩიჩილაძე, ტურნირის მატერიალური მხარდაჭერა გაუწიეს წალკის გამგებელმა გიორგი კვლიაშვილმა, რაიონის სპორტკომიტეტის თავმჯდომარემ მიხეილ გვიჩიანმა, აგრეთვე გიორგი ჩკალავმა.

თენიორები. 25-30 წ. 1. ლევან ჯანგულაშვილი, 2. გიორგი ხუროშვილი (ორივე — კახეთი, ორივე — „ორბი“); 3. ნიკა გვერცა (სამტრედია, „ჩიქი“); 30-35 წ. 1.

ფილი, რომ გუნდს უნგრეთსა და ჩეხოსლოვაკიაში საქართველოს გვერდის ავლით ჩეიტარებინა ამხანაგური შეხედვებით. მატჩები არ შედგა. მიზეზად სახელდებოდა ხსენებულ ქვეყნებში იმეამდ შექმნილი სიტუაცია. მაშინც, აფხაზეთის ფეხბურთის მწვეურებმა ნიშნის მოგებით გაავრცელეს ცნობა, რომ პრაქტიკული ნაბიჯები გადაიდგა უცხოეთის საუბურითო კლუბებთან მომავალი თანამშრომლობისთვის.

ქართული სპორტი ნაბიჯ-ნაბიჯ, მაგრამ ტემპის შეუნელებლად ვადიდოდა ეროვნულ ნიადაგზე. ერთ-ერთი მთავარი მოვლენა ის იყო, რომ დღეობით წყდებოდა სპორტსაზოგადოება „შეგარდნის“ ალდგენის საკითხში. „შრომითი რეზერვები“ კი 1989 წლის დეკემბრის დასაწყისში „მართვე“ შეცვალა, დასასრულს უახლოვდებოდა ფეხბურთში ეროვნული ჩემპიონატის ჩასატარებლად გაწყული საჭიანობა. და ამ დროს, კინორეჟისორი ალექო ელენტი კიდევ ერთი თაოსნობით გამოვიდა, ამჯერად მან დღის წესრიგში ფეხბურთში ეროვნული ნაკრები გუნდის საკითხი წამოწია.

საოკარი რეზონანსი გამოიწვია პირველი საერთაშორისო ტურნირის ჩატარებამ ქართულ ქვიდაბაში (25-26 ნოემბერი, 1989 წ.). ამ ისტორიული მოვლენის დასაფუქსირებლად კინოსტუდია „ქართულმა ფილმმა“ ორი კოლომეტრი ფირი გამოუყო რეჟისორ გიორგი გამილადიშვილს.

გვაოცებდა რიგითი ადამიანების, სპორტის გულშემატკივრების ენთუზიაზმი. განსაკუთრებით ამაღლებული იყო თბილისელი პედაგოგების, გურამ გელაშვილისა და ლელო გულაძის ჩვენთან სტუმრობა. მეუღლეებმა წარმოგვიდგინეს ეროვნული სპორტული ტანსაცმლის მოდელი, რომელიც ორიგინალურად იხამებდა ეროვნული დროშის ფერებს ქართული ჯვარის გამოსახულებით. სამწუხაროდ, მაშინ არავინ გამოჩნდა, რომ მისი წარმოებისთვის მოეცა ხელი. მერე კი იგი, რატომღაც დავიწყებამს მიეცა.

ასე წარმოგვიდგა ეროვნული სპორტული ტანსაცმლის მოდელით გურამ გელაშვილი

ბალტიისპირეთის რესპუბლიკების და საქართველოს ეოკ-ების წარმომადგენლები არ მიუწყვეიათ, სოცბანაის ქვეყნების გუნდში ჯერაც სსრკ კავშირის ოკ-ი წარმოადგენდა საბჭოთა რესპუბლიკებს. სამარაში, როგორც პრესა იუწყებოდა, უპირესად ქაყოფილი დარჩენილა ამ შეხვედრით. „ოპტიმიზმით შეეყურებთ მომავალს, ვარაუდის შეხვედრის მონაწილეთა თანამშრომლობას პოზიტიური პირი უქანს“ — განუცხადებია სოკ-ის პრეზიდენტი.

თბილისის პარალელურად საწინააღმდეგო მიმართულებით სვლას განაგრძობდა სხებში. მოსკოვმა იქაურ „დინამოს“ ყოველმხრივ შეუწყა ხელი, რომ გუნდს უნგრეთსა და ჩეხოსლოვაკიაში საქართველოს გვერდის ავლით ჩეიტარებინა ამხანაგური შეხედვებით. მატჩები არ შედგა. მიზეზად სახელდებოდა ხსენებულ ქვეყნებში იმეამდ შექმნილი სიტუაცია. მაშინც, აფხაზეთის ფეხბურთის მწვეურებმა ნიშნის მოგებით გაავრცელეს ცნობა, რომ პრაქტიკული ნაბიჯები გადაიდგა უცხოეთის საუბურითო კლუბებთან მომავალი თანამშრომლობისთვის.

ქართული სპორტი ნაბიჯ-ნაბიჯ, მაგრამ ტემპის შეუნელებლად ვადიდოდა ეროვნულ ნიადაგზე. ერთ-ერთი მთავარი მოვლენა ის იყო, რომ დღეობით წყდებოდა სპორტსაზოგადოება „შეგარდნის“ ალდგენის საკითხში. „შრომითი რეზერვები“ კი 1989 წლის დეკემბრის დასაწყისში „მართვე“ შეცვალა, დასასრულს უახლოვდებოდა ფეხბურთში ეროვნული ჩემპიონატის ჩასატარებლად გაწყული საჭიანობა. და ამ დროს, კინორეჟისორი ალექო ელენტი კიდევ ერთი თაოსნობით გამოვიდა, ამჯერად მან დღის წესრიგში ფეხბურთში ეროვნული ნაკრები გუნდის საკითხი წამოწია.

რაკი მსოფლიო ოლიმპიზმის ყველა შენაკადი სოკ-ისკენ მიედინება, შეუძლებელი იყო ვარაუდის შეხვედრას ჩვენს მიხნებზეც სასიკეთოდ არ ემოქმედა. ეს მერე და მერე უფრო საგრძნობი გახდა. თუმცა, ჩვენი ქვეყნის იმდროინდელი პოლიტიკური სტატუსი კარგა ხნით იქცა ჭებირად სეოკ-ის აღიარების გზაზე.

1989 წლის ოქტომბერ-ნოემბერში ევროპაში პოლიტიკური კატაკლიზმების არდელი ილანდებოდა. ამას არ შეიძლება ზეგავლენა არ მოეხდინა ოლი-

თიანგიზ ბაჩანიძე, (ვაგრაძეობა იქნება) დასაწყისი იმ „ლელო“ №1841-48.

ადგილობრივი პრესა და სპორტი

გორს არ ავიწყდება

ადგილობრივი პრესის ფურცლებზე რაიონის, ქალაქის თუ მხარის სპორტული ცხოვრების სისტემატური წარმონა ცხადია, სტიმულს აძლევს სპორტულ მეშაობას და ამ სფეროში დასაქმებულ ადამიანებს. „გორის მოამბე“ ამ ქალაქის და რაიონის სპორტული ცხოვრების მატანის შექმნის მემკვიდრე გახდა. გაზეთში თანმიმდევრულად აისახება ყველაფერი, რაც იქ ხდება. ამასთან, ადგილობრივი ხელმძღვანელობა საზოგადოებრიობას აცნობს თავის დამოკიდებულებას სპორტული მოძრაობისადმი. არა, ნამდვილად მჭარის უკუსაგდება ოდნდელი დევიზი, რომ გაზეთი არის არა მხოლოდ პროპაგანდისტი, არამედ ორგანიზატორიც. „გორის მოამბე“ ამის ნათელ მაგალითად რჩება.

საერთაშორისო ოლიმპიური დღეს იკვანება!

1999 წლის 3 ივლისს, საერთაშორისო ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი და კოპაინა „მოკა-კოლა პოტოპარ ჯორჯია“ ანაოანე გრაფიონია პელონაჩა ბაკანს, მიქაშვილს საერთაშორისო ოლიმპიური დღისადმი. ბაკანში მონაწილეობის შესაძლებლობა შესაბამისი საევიდინო ხმების წარმოყვანით უნდა მიუკრძალოს სოკ-ს ა.წ. 1 ივლისს 15 საათიდან (დ. ავანაშვილი).

საერთაშორისო ოლიმპიური დღისადმი მიძღვნილი მძლეობის ბარბენის სემა

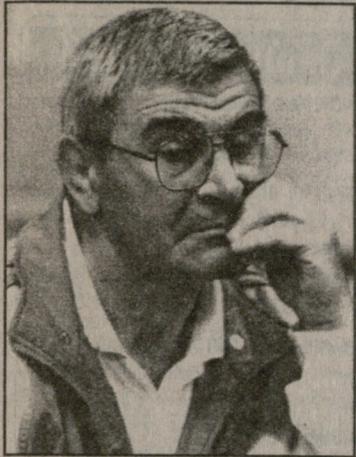
ქ. თბილისი, 3 ივლისი, 1999 წ.

საორგანიზაციო კომიტეტი

ვლადიმერ მესხვირიშვილის დაბრუნება

(პირველი მხარე)

თუმცა, რა სტუმარი ეთქმის, იგი ხომ 1982-91 წლებში საქართველოს ნაკრების უფროსი მწვრთნელი იყო და მის ხელში გაიარეს ისეთმა მოჭიდავეებმა, როგორებიცაა ლერი ხაბელოვი, დავით გობეჯიშვილი, ზაზა თურმანიძე, ზაზა ტყეშელაშვილი, ავთანდილ გოგოლაშვილი და სხვა. ლადო 1993-94 წლებში რუსეთის ნაკრების მწვრთნელი იყო, 1995 წლიდან კონტრაქტით მუშაობს მაკედონიის ქარადოვიჩში. იქ მოსკოვის საჭიდაო აკადემიის, რომელსაც ი. შახმურადოვი უდგას სათავეში, შეფობით უნდა შეექმნა საბჭოური ჭიდაობის-დარი სკოლა. სამი წლის შემდეგ კლუ-

ლადო მესხვირიშვილი

ბმა „ბუჩიმ იაკამ“, მისი ხელმძღვანელობით ჯერ უკრაინისა, და მასწავლებლის გუნდების ძლიერ ვეროების ჩემპიონობა მოიპოვა, შემდეგ მსოფლიოში უძლიერესის სახელსაც დაემატრონა - სძლია იაპონიისა და კენიის წარმომადგენლებს, ფინალში 7:3 მოუგო დევიდ შულცის (აშშ) კლუბს. მის ღირსებას იცავდნენ საქართველოს (მოლოსიანი, ე. კურტანიძე), აგრეთვე რუსი და ბულგარელი მოჭიდავეები. შექმნა აგრეთვე ყოფილ საბჭოთა სკოლა-ინტერნატის მსგავსი ჭიდაობის ცენტრი, რომელშიც 120-მდე ჭაბუკი და მოზარდი ოსტატდება. მსგავსი ცენტრები ფუნქციონირებს სხვაგანაც. საქართველოს სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარის მო-

ადგილის ლ. ხაბელოვისა, საქართველოს ეოკის პრეზიდენტ ჯანო ბაგრატიონის და ლევან თედიაშვილის თაოსნობით ვ. მესხვირიშვილი დაბრუნდა სამშობლოში და მინვეულია ნაკრების მწვრთნელად.

კარგი ახალგაზრდები გვყავს, - თქვა მან, - რომლებიც გაგებით ეკიდებიან მწვრთნელთა მოთხოვნებს და არ ერიდებიან დიდ დატვირთვას. თუმცა, გაჭირვების გამო, ისინი მაინც დღეში ორჯერადის მაგივრად, ერთჯერად ვარჯიშს სჯერდებიან, უჭირთ მწვრთნელსაც, რომლებიც რამდენიმე თვე უხელფასოდ არიან. და ცარიელი ენთუზიაზმით ქართული ჭიდაობის ტრადიციები, რომ იტყვიან, კბილებით უჭირავთ და ინარჩუნებენ. ვერც მასობრიობას დაუნუნებს კაცი, ეგ არის რომ, მათი შენარჩუნება ჭირს, იფანტებიან, ვინც რჩება, თითოეულ მათგანს გაფრთხილება უნდა. აუცილებელი არაა იმაზე ავილოთ აქცენტი, ვინც დღეს გამოდის შეჯიბრებაზე. შეკრებებზე უნდა მივიწვიოთ პერსპექტიული ახალგაზრდები, მეტიც, მათთვის საგანგებოდ შეკრებებია საჭირო.

ავილოთ ირანი, რევოლუციის გამო იქაც დაიკარგა ჭიდაობა და 70 მილიონი დოლარი დახარჯა სახელმწიფომ, რომ 10 წელიწადში კვლავ წამოენათ, იგივე თურქეთი, ყოველწლიურად 6-7 მილიონს ხარჯავს ჭიდაობაზე.

როგორც ამ ტურნირმა დაგვანახა გვყავს დიდად პერსპექტიული ფაღვანები. მათ არც ჭიდაობის ტექნიკა და ტაქტიკა აკლიათ, სწორად აზროვნებენ ხალიჩაზე. სშირად გაიგონებთ ქართველები ფიზიკურ გამძლეობაში მოისუსტებენო. არ არის სწორი, ვინაიდან 10 წლის განმავლობაში ორადორი ჩვენი სპორტსმენი მოიხსნა შეჯიბრებიდან პასიური ჭიდაობისათვის. ყველაფერი ეს ოპტიმიზმის საფუძველს იძლევა.

რაც შეეხება ამ ტურნირის წარმომადგენლობას, აქ გამოდიან ალანის, სომხეთის, უზბეკეთის წარმომადგენლები, რომელთა რიგებში ბევრი ტიტულოვანი მოჭიდავეა და მათ წინააღმდეგ თავი არ შეურცხვენიათ ჩვენს ბიჭებს. აიღეთ ერევნელი არმენ სიმონიანი. იგი მსოფლიო ჩემპიონია მოზარდთა შორის

და მეორე პრიზიორი მოზრდილებში. მას თითქმის ტოლი არ დაულოაკაკი კუნჭულიამ. ფინალში კი გაგვივიღმა დაამარცხა. არიან აგრეთვე ძლიერი ფალავნები ი. კუპევი უზბეკეთიდან, ალბეროვი. ტოკაევი, არჩაკოვი, სანაკოევი ჩრდილო ოსეთიდან, რომლებიც მსოფლიოში უძლიერესებად ითვლებიან. მათთან შეხვედრები ჩვენების ზრდას უთუოდ განაპირობებს. რაც შეეხება ჩვენს „ოლიმპიელებს“, იმედი გვაქვს, პირველ ყოვლისა, ბედინეიშვილის, კურტანიძის, თუშიშვილის, რომლებიც ევროპის პრიზიორები არიან, მათ გარდა არიან მინდორაშვილი, მოდებაძე, მწყობრი ჩადგება პოლოსიანიც, რომელმაც ოპერაცია გაიკეთა და ვარჯიშობს უკვე.

სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტი, ოლიმპიური კომიტეტი ყველა პირობას გვიქმნიან და ფინანსურად დახმარებას გვინვევენ, მაგრამ მეტია საჭირო, სხვებმაც უნდა გაუნონოთ ჭიდაობას სამსახური, აი, ისეთი, როგორც თბილისის მერიამ, ეს მეტად სასარგებლო ტურნირი რომ მოახსო.

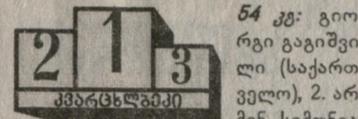
გვიან ხომ არ არის, ზემოჩამოთვლილი მოჭიდავეები სათანადოდ რომ მოემზადონ სიდნისათვის?

- არა, მწვრთნელთა კოლექტივი, ზაზა თურმანიძის ხელმძღვანელობით ყველაფერს ვაკეთებთ, რომ ოლიმპიური თამაშებიდან უმედვობდ არ დაგვრუნდეთ...

ტურნირი ფინალურმა ორთაბრძოლებმა მართლაც დაამშვენა და შეიძლება ითქვას, გარკვეულწილად გაფანტა სპექტიციზმი ჩვენს მოჭიდავეთა მიმართ. საგულისსმო ის იყო, რომ ამ და ნახევარფინალურ შეხვედრებში, რომლებშიც მეტწილად ქართველი მოჭიდავეები გავიდნენ, მათ საქმე ჰქონდათ ჩრდილო ოსეთელ მეტოქეებთან, რომლებიც კარგა ხანია თავისუფალი ჭიდაობის ტონის მიმცემად არიან აღიარებული. ამავე რად „ალანის“ გარდა, რომლის სახელით გამოდიოდა ოსეთი, იქაური სპორტსმენები ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკების - ტაჯიკეთისა და უზბეკეთის ღირსებასაც იცავდნენ. ისინი დაუპირისპირდნენ მასპინძლებს ამ დასკვნით შეხვედრებში და ეს თავისებური მიკრო მატრი ქართველ მოჭიდავეთა სასარგებლოდ აღინიშნა.

ვახტანგ ბალაქაძის პრიზი დადგეა ლევან მინდორაშვილს

54 კგ: გიორგი გაგიშვილი (საქართველო), 2. არმენ სიმონიანი (სომხეთი), 3. გონა კირკიტაძე (საქართველო); 58 კგ: 1. კახაბერ დობორჯგინაძე (საქართველო), 2. ლეონ ვარდანიანი (სომხეთი), 3. ვალერი კოლუაშვილი (საქართველო); 63 კგ: 1. გოდერძი ხარებავა, 2. ოთარ თუშიშვილი, 3. დავით გაგიშვილი (სამივე - საქართველო); 69 კგ: 1. ემზარ ბედინეიშვილი (საქართველო), 2. ვადიმ გიგოლაევი (რუსეთი, „ალანია“), 3. პაპუნა კარელიძე (საქართველო); 76 კგ: 1. ლევან მინდორაშვილი (საქართველო, მას ერგო ვ. ბალაქაძის სპეციალური პრიზი) 2. რომან ჯუსოევი (ტაჯიკეთი), 3. ვადიმ ტოკაევი (რუსეთი, „ალანია“); 85 კგ: 1. სტანისლავ ალბეგოვი (ტაჯიკეთი), 2. გონა ჩხირაძე (საქართველო), 3. ასლან სანაკოევი (უზბეკეთი); 97 კგ: 1. ელდარ კურტანიძე (საქართველო), 2. ალან ბერეზოვი (რუსეთი, „ალანია“), 3. ზურაბ ლოლაშვილი (საქართველო); 130 კგ: 1. ალექსანდრე მოდებაძე (საქართველო), 2. ბუბა პლიევი (რუსეთი, „ალანია“), 3. ვლადიმერ ზიტეივი (უზბეკეთი).

შუანდ ზიზინაძე

ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტოები.

ვითა „ჩეპიონია“, კიდე ერთხელ გა-უ-პარ-ჯოს!

(პირველი მხარე)

ლიტენიკური უნივერსიტეტების გუნდების მეტოქეობა სწორედ იმ ათწლეულების მიღმა დაიწყო, რომელიც ზემოთ ვახსენეთ. წინასწარ ვერავინ იტყოდა, რომ ერთი მათგანი აშკარად დაჯაბიდა მეორეს. მესამე საპრიზოდ გილისათვის გამართულმა მატჩებმა ეს ცხადად დაადასტურა. მიუხედავად იმისა, რომ კრიტიკულ მომენტში სტუ-ს მწვრთნელმა თ. ოქრუაშვილმა, მსაჯობაზე განაწყნებულმა დატოვა თავისი პოსტი, პოლიტექნიკოსებმა შეძლეს ძალების მობილიზება და სერიაში შეხვედრები საბოლოოდ თავის სასარგებლოდ დაამთავრეს. მესამე და გამწვევებ მატჩში სტუ-მ გააზრებულად, შემართებით ითამაშა და დამსაზრებულად მოიპოვა ჩემპიონატის პრიზი. „ვითა“ - „ალანის“ დუელს, რაღა თქმა უნდა, გამოკვეთილად დიდი ინტერესით აღეწებდა თვალყურს მაყურებელი. თავიდან იქმნებოდა ისეთი შთაბეჭდილება, რომ წლეულს, ნამდვილად რუსთაველთა განემიონების დრო დადგა, მაგრამ ყველაფერი ამ ქვეყნად შეფარდებითია, მათ შორის უძლიერესის სახელის მოპოვებაზე ოცნებაც. და მოხდა ის, რაც ალბათ უნდა მომხდარიყო - „ვითამ“ კვლავ შეინარჩუნა ქვეყნის უპირველესი გუნდის სახელი. არადა, „ალანის“ თავიდან 2:0 დაწინაურდა - მოიგე კიდე ერთი შეხვედრა და მორჩა. ვითელების სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მათთვის დამორგუნევი არ გამოდგა კრიტიკულ ზღვარამდე მისვლა. ანგარიში ჯერ 1:2 გახდა, მერე 2:2 და საბოლოოდ - 3:2, რაც უკვე გამარჯვებას ნიშნავდა. როცა აგებ 0:2 და იგებ 3:0-ზე, ეს უკვე ნამდვილი გამორბაა.

ვულოცავთ ვითელებს! ვულოცავთ რუსთაველებსაც, რადგან მათ დაამტკიცეს, რომ ვაჟაკურად შეუძლიათ გამარჯვებაც და დამარცხების შეფასებაც. „ალანის“ მთავარ მწვრთნელს ოთარ ხმელიძეს არასდროს დაუწუწუნია, რომ მის გუნდს „ძირავენ“, იგი ობიექტურად აფასებდა ყველაფერს და მარცხის მიზეზს, პირველ ყოვლისა, საკუთარ თავში და შევირდებში ეძებდა. ასეთი გუნდი, ადრე თუ გვიან, უთუოდ მიადწევს საწუკარ მიზანს.

გ. შუშუნაძე

ახალი მიმართულება

თბილისი - ტრაბზონი

ყოველ ორშაბათს გაფრენა თბილისიდან 7.50 სთ-ზე
ეს არის ქარგი სავალაბა, ბრავონიდან გზაჯაროვის გასაგრძელებლად
სტამბულისა და ანკარის მიმართულებით

ტრაბზონი - თბილისი

ყოველ ორშაბათს ჩამოფრენა 11.20 სთ-ზე
სხვა რეისები:

ათანი, სალონიკი, თელ-ავივი, მოსკოვი, კიევი, სანაგ-აეგერკუკი, ვოლკოვგრაღი, როსტოვი, სოჭი, თეიკანი.

GEORGIAN AIRLINES

ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს ა ვ ი ა ხ ა ზ ე ბ ი

ბილეთების დაჯავუნა და უეკენა უეგბილიათ უეგდებ მისამართებზე:

მეტიში
შერატონ მეტეხი
პალას-ოტელი
ტ. 941268

ინტერსპრეზისი
ლესელიძის ქ.6
ტ. 936814, 996381

პარ ჯორჯია
რუსთაველის 48
ტ. 294053

ინტერტური
თამარ მეფის 9
ტ. 942641, 942446

გალაში სიტი
კოსტავას 47
ტ. 920920, 920930

ბერიკა
კოსტავას 14
ტ. 932829, 982283

არბო-ტური
ბაზალეთის 8
ტ. 292779, 292706

მარჯანიშვილის 5
ტ. 952634, 953985

ქეთევან წამებულის 7
ტ. 999042

ლავონ თრეპელი
ჭავჭავაძის 20
ტ. 250010, 250060

მეგა ტური
აღმაშენებლის 61
ტ. 942999, 942113

პარსნი შეიქმნა გამოგნაველი იყო, მაგრამ რა გავიშვივს თუ შეგვართს ვერ თქვამოვ...

(პირველი გვერდიდან)
სახელოდ. არა და არა! ასე ნიწამხ-
დარი ფოთლები, ალბათ, საშინაო მა-
ტჩებშიც არავის უნახავს. იქნებ, ფო-
თელების გადაჭარბებულმა მოფერებამ
და ვითომდა განადგობილი გამარჯვებ-
ის ილუზიამ გაუწია ცუდი სამსახუ-
რი კოლხებს. ჩვენ ხომ ყოველთვის და
ყველაფერში გვჩვენებია დაქაღვნი: „აი,
ნახეთ, რას ვუწამთ!“ და, ვნახეთ! კიდევ
ვნახეთ ასეთი ქაღალდების თანამდევნი
კიდევ ერთი გაწილილება. უბედურება კი
ის არის, რომ არასდროს არ გვინდა ყო-
ველი ასეთი იმედგაცრუება მწარე, გა-
კვეთილად ვაქციოთ! ბოლოს და ბო-
ლოს ევროტურნირებში წინა 8 წაგე-
ბიდან (ეს მეცხრე პარტნიორი იყო 10 ჩა-
ტარებული მატჩიდან) რაღაც დასკვნე-
ბის გამოტანა ხომ შეიძლებოდა...

გიორგიშვილი

სხვა შედეგები:

- განმეორებითი მატჩები:**
 არარტი (სომხეთ) - ბაქუ (რუმინეთი) 1-0 (1-0)
 ბაზელი (შვეიცარია) - კოროტანი (სლოვენია) 6-0 (0-0)
 დუკლა (ჩეხეთი) - პობედა (მაყედონია) 3-1 (1-3) პენ. 3-4
 ყარაბაგი (აზერბაიჯანი) - მყაბი პა-
 იფა (ისრაელი) 0-1 (2-1)
 კოლხეთი (საქართველო) - ცემენტ-
 რნიცა (მაყედონია) 0-4 (2-4)
 ტილიგული (მოლდოვა) - პოლონია (პოლონეთი) 0-0 (0-4)
 ვენტსპილისი (ლატვია) - ვალერენგა (ნორვეგია) 2-0 (0-1)
 ფლორიანა (ესტონეთი) - ეიბერის-
 თეთი (უელსი) 2-1 (2-2)
 ტრუტა (ფინეთი) - აურანესი (ისლანდია) 2-1 (1-5)
 ჟოლინა (სლოვაკეთი) - ჰერფელგ (შვედეთი) 2-0 (2-0)
 ნიური თაუნი (ჩრდ. ირლანდია) -
 დრაგოვოლია (ბორგატია) 2-0 (0-0)
 ტრანს ნარვა (ესტონეთი) - იოკერ-
 იტი (ფინეთი) 1-4 (0-3)
 გი გოტუ (ფარერები) - იედინსტო (ბოსნია) 1-0 (0-3)
 ვამში (უნგრეთი) - ლუქსემბურგი (ლუქსემბურგი) 4-0 (3-1)
 სენტ-ტრუიდენი (ბელგია) - სპარ-
 ტაი (ბულგარეთი) 6-0 (2-1)
 ვარტეჟი (სორვატია) - ლოკომო-
 ტივი-96 (ბელარუსი) 2-2 (2-1)

ჯგუფი C

ნორვეგია - იაპონია 4-0
 რიისე (2), შიმადა (ავტოგოლი, 26),
 ორონესი (36), მელგრენი (61).
რუსეთი - კანადა 4-1
 1-0 გრიგორიევა (54), 2-0 ფომინა (66),
 2-1 ჰუპერი (76), 3-1 ფომინა (81), 4-1
 კარასიოვა (90).

ჯგუფი D

ჩინეთი - ავსტრალია 3-1
 1-0 რენ ვენი (39), 2-0 რენ ვენი (51), 2-
 1 სელისბერო (64), 3-1 ლიუ ინგი (73).
შვედეთი - განა 2-0
 1-0 სვენსონი (58), 2-0 სვენსონი (86).
 ამ მატჩების შემდეგ გაირკვა 1/4 ფი-
 ნალის ორი წყვილის ვინაობა: ნორ-
 ვეგია - შვედეთი და ჩინეთი - რუ-
 სეთი.

განჯის გავლით - ბენელუქსში

3 ივლისს ჩვენი უცვლელი ჩემპიონი თბილისის „დინამო“ შეკრებაზე გაემგზავრება ბელგია- პოლანდიაში - ახალი სეზონისათვის მზადების მნიშვნელოვანი ეტაპის თავისი დამრიგებლის მშობლიურ მხარეში ჩატარებს. იოჰან ბოსკამპის საკადრო ცვლილებებზე გეტყვით, რომ გუნდში დაბრუნდა „მერანში“ განათხოვრებული მკარე გიორგი ლომია, თსუ-ში განათხოვრებული მცველი გიორგი შაშიაშვილი, სამგურალში განათხოვრებული ფორვარდი გიორგი შენგელია. კვლავ თბილისის „დინამოში“ გააგრძელებს კარიერას ლევან ხომერიკი. ბოსკამპმა

აგრეთვე უხმო თენგიზ კობიაშვილს (მცველი, თსუ), თენგიზ სიჭინავას (ნახევარმცველი, „დინამო“ ბი.) და ვასილ გიგიაძეს (ნახევარმცველი, „იბერია“). გუნდის დატოვება ალბათ მოუწევს დავით გვარამაძეს - ჩვენი ეროვნული გუნდის კარის დარაჯი „სკონტოს“ საკუთრებაა.

თბილისური შეკრების ერთ-ერთი აღსანიშნავი ფაქტი კი დინამოსთვის ახერხებულა „ქიფაზთან“ (განჯა) ჩატარებული მატჩი გახლდათ ეროვნულ სტადიონზე, რომელშიც ბოსკამპმა ასეთი შემადგენლობა დააყენა: ბათიაშვილი, ხიზანიშვილი, ხიზანი-

შვილი, დიდავა, გიგიაძე, სახვაძე, სიჭინავა (ჯინჯარაძე, 64), გოგიანიშვილი (კიკნაძე, 64), გურუა (შაშიაშვილი, 46), აშვეთია, ხომერიკი (წითაშვილი, 64).

რაიმე შთამბეჭდავი ამ საკონტროლო შეხვედრაში ბოსკამპის შეგირდებს არ უჩვენებიათ. „დინამო“ მცირე ტერიტორიულ და სათამაშო უპირატესობას კი ფლობდა, მაგრამ, ეს ახერხებულა საუკეთესო გუნდის დასაჯა-ბნად საკმარისი არ გახლდათ. ვერც ბოსკამპის რაიმე ახალი ტაქტიკური ვარიანტები ვიხილეთ. სამაგიეროდ, გა-
მორჩინდა რამდენიმე დინამოელის მომ-

ზადების არასათანადო სპორტული დონე და ის, რომ მწვერთელს სამუშაო თავზე საყრდელად აქვს, რათა ფოთელთა დარად, საქვეყნოდ არ მოგვეჭრას თავი. ანგარიში მატჩის 59-ე წუთზე გაიხსნა - ხაზზე განლაგებულმა დინამოელთა დაცვამ სტუმართა ფორვარდი რზაყვი პირსპირ დატოვა ბათიაშვილთან. ჩვენებმა მხოლოდ მაშინ მოახერხეს ძალთა კონცენტრაცია, როცა მინდორზე კიკნაძე და წითაშვილი გა-
მორჩინდნენ - სპასუხო გოლიც სწორედ ამ დუეტის კომბინაციით გავიდა (73 წთ) და ტიპურად საკონტროლო მატჩი მშვიდობიანად დასრულდა.

საიუბილეო გურნიკი - „სტავროპოლის თასი“ „ნორჩა დინამოელა“ გოიგო

ამ ქალაქში წელს მეათედ ჩატარდა სტავროპოლის თასის გათამაშებით ცნობილი ჰაბუტა ტრადიციული ტურნირი. ამჯერად ტურნირის ორგანიზატორი იყო საფეხბურთო კლუბი „კოსმოსი“ და ასპარეზობას საერთაშორისო სტატუსი მიენიჭა. რუსეთის 6 რეგიონალურ თანატოლებთან კილიში უძლიერესის სახელი ჩვენმა ნორჩმა დინამოელმა მოიპოვა - ფინალში მათ ტურნირის უძლიერეს გუნდს თვით „კოსმოსი“ ფეხბურთელებს სძლიეს.

„საქართველოს თუ კიდევ ჰყავს ასეთი ჰაბუტები, გვროდეთ, რომ ქართული ფეხბურთი მაღალფეხს მისთვის სასურველ წარმატებებს“ - განაცხადეს ტურნირის ორგანიზატორებმა.

ამ სასახლო გამარჯვებაში დიდია ნორჩი ფეხბურთელების ნიკო საჯაის, თორნიე ნავროზაშვილის, ზურაბ შუბითიძის, ირაკლი კვარაცხელიას, გიორგი კვიციანიშვილის და სხვათა დამსახურება. გუნდის მწვერთელია თემურ თვალჭრელიძე.

საზღვარგარეთის ფეხბურთის აგზაუბი

**ნორჩაგადასვლა
პიუნასკანაზე
ნორჩაგადასვლა
ნორჩაგადასვლა**
 როგორც ლანდონის „უიმბლდონის“ ხელმძღვანელობამ განაცხადა, 9 ივლისიდან კლუბის მთავარი მწვრთნელი გახდება ნორვეგიელი ეგილ ულსენი. ბოლო სეზონში „ვალერენგას“ რომ წვრთნიდა, ამ სპეციალისტს უდიდესი დამსახურება მიუძღვის ნორვეგიის ფეხბურთის წინაშე. სწორედ მან აქცია ამ ქვეყნის ნაკრები ერთ-ერთ წამყვან გუნდად ევროპაში.
 მისი ხელმძღვანელობით ნორვე-

გიელები ზედიზედ ორჯერ: 1994 და 1998 წლებში მოხდნენ მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალურ ტურნირში. თუ რამდენს გადაუხდინა ამ სახელოვან მწვრთნელს, ამაზე ოფიციალურად არაფერია ნათქვამი. ისე კი, ვარაუდობენ, რომ ულსენი პრემიერლიგაში ერთ-ერთი ყველაზე უფრო დაბალი ანაზღაურების მწვრთნელი იქნება (წლიური ხელფასი 450 ათასიდან ნახევარ მილიონ დოლარამდე). ორჯერ მეტს უხდიდნენ „უიმბლდონის“ აღმრდელ მწვრთნელ ჯო კინარს, რომელმაც ავადმყოფობის გამო დატოვა კლუბი.
 - „უიმბლდონი“ ჩემთან სულიერად ახლოა, მაგრამ ფეხბურთელებს ერთგვარი დრო დასჭირდებათ, რათა იმს მეთოდებს შეეგუონ.
 ვთქვით ისიც, რომ ბევრი სპეციალისტი ულსენის სტილს „ანტიფეხბურთის“ უწოდებს. ეს არის ფეხბურთი. დამყარებული ბრძოლაა და გრძელ გადაცემებზე, მაგრამ კარგი შედეგები რომ მოაქვს? ამ შედეგების გამო იყო, რომ ულსენი ლანდონში მიიწვიეს ნორვეგიელმა ბიზნესმენებმა ჩელსინგ რეკემ და ბიორნ-რუნე ჩელსტენმა, რომლებსაც „უიმბლდონის“ აქციების საკონტროლო პაკეტი ეკუთვნის.

კვლავ ითამაშებენ მეკარე სტენლი მენცო და ნახევარმცველი არონ ვინტერი - ფეხბურთელები, რომლებმაც კლუბთან ერთად 1992 წელს უფეს თასი მოიგეს. ბოლო სეზონში ვინტერი მილანის „ინტერში“ თამაშობდა, სადაც ძირითად შემადგენლობაში ვერ ხვდებოდა, მენცო კი ბელგიის „ლიერსის“ კარს იცავდა.

„პარტა“ მოგვალზე ზრუნავს

ბერლინის „პარტა“ ბრწყინვალედ ჩატარებული სეზონის შემდეგ ჩემპიონთა ლიგისთვის ემზადება. აქ როსტოკის „პანაზანს“ გადავიდა გერმანიის ნაკრების მცველი მარკო რემერი. 27 წლის რემერისათვის (7 მატჩი ნაკრებში) 3,72 მილიონი დოლარი გადაიხადეს. ეს უკვე სარეკორდო თანხაა ბუნდესლიგის მესამე პრიზიორის მთელი არსებობის ისტორიაში.

„ლივერპულის“ აქტიური პოლიტიკა

ინგლისის გუნდებიდან მეტად აქტიურ სტრატეგი პოლიტიკას ატარებს „ლივერპული“, რომლის ხელმძღვანელობა ძალზე უკმაყოფილოა ქვეყნის ჩემპიონატის შედეგებით. პოლანდის „ვილემ II“-იდან შეიძინეს ფინეთის ნაკრების მცველი სამი ჰუიუბი, მარსელის „ოლიმპიკიდან“ - ნახევარმცველი აბუბაკარ „ტიტი“ კამარა, „ლანსიდან“ - ჩეხეთის ნაკრების თავდა-
მსხმელი ვლადიმერ შმიცერი. და ბოლოს, ლევერპულის „ბაიერიდან“ გადავიდა (თავისუფალი ტრანსფერით) პოლანდიელი თავდასხმელი ერიკ მეიერი. როგორც მოვლიან, დიდებულ ხელშეკრულება პოლანდიური „ვიტესის“ მეკარე სანდერ ვესტერველთან. თვით „ლივერპულის“ ერთი, მაგრამ ძალზე მნიშვნელოვანი დანაკლისა, რომ მარდინის „რეალში“ გადავიდა მისი ვარსკვლავი სტივ მაკმანამანი.

ქალთა მსაჯე მსოფლიო
ჩემპიონატი
ფინალური
მატჩი.
1999-00

ახალგაზრდას კვილის, ვებარანებს იბრუნებს

თავისებურ ტრანსფერულ პოლიტიკას ანხორციელებს ამტერდამის „აიაქსი“. იგი ნიჭიერ ახალგაზრდებს ჰყიდის და იბრუნებს ვეტერანებს. კერძოდ, ახალ სეზონში „აიაქსში“

შპანსუკები

პრედარბ მიხატოვიჩი - „რეალიდან“ „ფიორენტინაში“, ტრანსფერის თანხა 8,1 მილიონი დოლარი.

ენრიკო კიეზა - „პარმიდან“ „ფიორენტინაში“, ტრანსფერის თანხა 14 მილიონი დოლარი.

აბელ გალგო - „პარმიდან“ „ფიორენტინაში“.

ნესტორ სანინი - „პარმიდან“ „ლაციოში“, ტრანსფერის თანხა 4,5 მილიონი დოლარი.

კინეტ ანდრასონი - „ბოლონიიდან“ „ლაციოში“, ტრანსფერის თანხა 9 მილიონი გირვანქა სტერლინგი.

სანდი ოლივა - „აიაქსიდან“ „იუვენტუსში“, ტრანსფერის თანხა 13 მილიონი დოლარი.

აედრო მუნისი - „რასინგიდან“ „მალაგაში“, ტრანსფერის თანხა 9,4 მილიონი დოლარი.

ფრანკ დიუმა - „მონაკოდან“ „ნიუკასლში“ (თავისუფალი აგენტი).

ოლივიე დაკარი - „ლანსიდან“ „ვევრტონში“, ტრანსფერის თანხა 10,34 მილიონი ევრო.

კიმი მუსაგა - „ბორდოდან“ „მალაგაში“, ტრანსფერის თანხა 3,18 მილიონი ევრო.

რუსეთი. ეროვნული ჩემპიონატი. XIII ტური

ლოკომოტივი მ. - სპარტაკი 0-3, ალანია - ურალანი 4-2 (მასპინძელთაგან სამი გოლი დემეტრადემ გაიტანა, აქედან ორი პენალტით), კრილია - შინიკი 4-2 (მასპინძელთაგან ერთი გოლი პენალტით ფოფხაძემ გაიტანა), ტორპედო - ჩერნომორეცი 3-1, ლოკომოტივი ნ. - როსტველში 0-0, სპარტაკი - როტორი 1-0, ემშუთინა - ცსკა 2-2, დინამო - ზენიტი 0-1.
ლიტვინოვნი: სპარტაკი (39), ლოკომოტივი მ. (29), ცსკა (26), ტორპედო (25), ალანია (23).
ბოშარდირტი: დემეტრადე (ალანია), ტიხონოვი (სპარტაკი) - 10-10; ვერტენიკოვი (როტორი) - 8 ტერიობინი (დინამო) - 7.

კილევ ერთი ჩემპიონი იბრუნება

ხიფტოში ნაყასტ მშენებელთა თამაში იტალიაში, სადაც იგი მთელი სეზონი „პერუჯას“ ნამდვილი ლიდერი იყო, ადგილობრივი სპეციალისტების ყურადღება ამომავალი მზის ქვეყნისკენ მიიპყრო.
 და აი, აწუბილო ივანეს „ნახევარმცველი ხიროსი ნანამი ეგნეციაში“ ჩაირიცხა, რომელმაც სერია A-ში თამაშის უფლება შეინარჩუნა. ვენეციაში გუნდის ახალი წევრი წარადგინეს, ნანამი.

მიუზიკი რა ყოფილა

პრესაში გაჩნდა ცნობები, თუ რატომ დაანება არგენტინის ნაკრებისა და „მალორკას“ მეკარე კარლოს როამ თავი ფეხბურთის. საქმე ისაა, რომ იგი „მეშვიდე დღის ალვერტის ტემის“ რელიგიური სექტის წევრია და ამდენად შაბათობით მუშაობის (ე.ი. თამაშის) ნება არა აქვს.

საზღვარგარეთის ფეხბურთის აგზაუბი

საზღვარგარეთის ფანბურითი ანგარიში

„ნარინჯოვანი“ ჩემპიონი

ესპანეთის ჩემპიონატის მიმოხილვა

ჯერ კიდევ მეორე წრის შედეგულში ცხადი გახდა: „ბარსელონა“ ესპანეთის ჩემპიონობას არავის დაუთმობდა. ლუის ვან გალმა თანდათანობით მეტად ძლიერი კოლექტივი ჩამოაყალიბა, თანაბრად ძლიერი და გაწონასწორებული ყველა რგოლში. იგი მატჩს მატჩზე იგებდა და გულშემატკივრებს ავიწყებდა, რა სამარცხვინოდ დატოვა შემოდგომაზე ჩემპიონთა ლიგა. ამასთან, არც მწვრთნელის არაკეთილშობილურებები გაჩერებულან. მათგან მთავარია „ბარსა“ ყოფილი მწვრთნელი, ლემდე იქ მცხოვრები იოჰან კრუფი, რომელსაც არ მოსწონს გუნდის თამაშის სტილი, მისი აზრით, ზედმეტად პრაქტიკული. სხვებს სხვა რამ არ მოსწონთ: ახლანდელი „ბარსელონა“ ხომ ფაქტობრივად პოლანდიური გუნდია, უამრავი ნიდერლანდელი მოთამაშით და ასტერდამის „აიაქსის“ (ესპანეთში გადასვლამდე ვან გალი წვრთნიდა) მსგავსი მანერით. ერთი რამ აკლია, პოლანდიური „ნარინჯოვანი“ ფორმა.

ასეა თუ ისე, „ბარსელონა“ შეჯიბრების დამთავრებამდე გაცილებით ადრე მოიპოვა ჩემპიონთა ლიგაში მონაწილეობის უფლება. ახლა ამავე ტურნირის დარჩენილი სამი საგზური-სათვის თავი სხვებს უნდა ეტეხათ. თუმცა, საგზურიც არის და საგზურიც: ჩემპიონი და ვიცე-ჩემპიონი ჩემპიონთა ლიგაში პირდაპირ ძირითად ტურნირში ითამაშებენ, მესამე და მეოთხე ადგილებზე გასულები კი შესარჩევი ასპარეზობიდან დაიწყებენ ბრძოლას.

მაშ ასე — ვინ იქნებოდა მეორე, მესამე, მეოთხე?

ბოლო 38-ე ტურის წინ ამ სამ ადგილს 5 პრეტენდენტი ჰყავდა: „მალიორკა“ (66 ქულა), „რეალ“ (65), „სელტა“ (64), „ლა-კორუნია“ (63) და „ვალენსია“ (62). ბოლოსწინა ტურში პრეტენდენტების უმრავლესობა ძალიან მარცხიანად გამოვიდა და თავისი შესაძლებლობები გააუარესა. ასე მაგალითად, მადრიდის „რეალმა“ წააგო 1-3 თანაქალაქელ „ატლეტიკოსთან“, რომელმაც ჩემპიონატი მეტად სუსტად ჩაატარა, მაგრამ ტრადიციული მეტოქე მაინც გააწვარა. „ვალენსია“ სტუმრად დამარცხდა 2-3 მეორე ლიგაში გადასასვლელად განწირულ „ტენერიფესთან“. „ლა-კორუნიამ“ საკუთარ მინდორზე ვერაფერი დააკლო (1-1), ესტრემადურას“ პირიქით, პოზიცია მეტად განაპტიცა „მალიორკამ“, რომელმაც პრინციპული მატჩი მოუგო — 2-0 „სელტას“.

ახლა, ბოლო ტურში, გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭებოდა „ვალენსია“ — „მალიორკას“, „სელტა“ — „ატლეტიკოსს“ და „რეალ“ — „ლა-კორუნიას“ შეჯიბრებს.

ამ სეზონის ნამდვილ აღმოჩენას — პატარა ქალაქ ვიგოს „სელტას“, როგორც ბევრი მიმომ-

რაული (თეთრი მაისურით) დავიანებით აღმოჩნდა ბურთთან, ვიდრე მისი ოპონენტი „ლა-კორუნიადან“ — ზიანი.

ხილველი მოელოდა კიდევ, ბოლომდე ძალები არ ეყოთ. ამასთან, ბოლო მატჩში აკლდა ორი წამყვანი ფეხბურთელი: მაზინო და მოსტოვი. მართალია, გულშემატკივრებს იმედი ჰქონდათ, რომ „სელტას“, რომელსაც აქამდე შინ დამარცხება არ განეცადა, ამ შემთხვევაში ბედი გაუღიმებდა. ასე არ მოხდა. მართალია, გალისიელები ბევრს უტევენ (ერთ მომენტში შეტევაში პორდი კრუფიც ჩართეს), მაგრამ მადრიდელთა დაცვა და მეკარე მოლინა ამ დღეს უშეცდომოდ თამაშობდნენ. მატჩის ბედი გადაწყვიტა სოლეირის ერთადერთმა გოლმა და „სელტამაც“ ყოველგვარი იმედი დაკარგა. მართალია, საბოლოო მეხუთე ადგილი ამ კლუბისათვის მარცხად ჩაითვა, მაგრამ სამაგიეროდ, ყველაფერი ახლა მისი მაღალი კლასი, რომელიც „სელტამ“ უჩვენა მატჩო ესპანეთის ჩემპიონატში კი არა, უფასს თასზეც. „მალიორკა“ დიდი ანგარიშით 0-3 დამარცხდა „ვალენსიასთან“, მაგრამ საბოლოოდ მაინც ჩინებულ შედეგს მიაღწია. ბალეარის კუნძულების წარმომადგენელმა შარშან პირველად აღიმაღლა ხმა — მეხუთე ადგილი დაიკავა, წელს კი მესამეზე გავიდა, რაც უმაღლესი მიღწევაა მიუღი მისი ისტორიის მანძილზე. შესანიშნავად იმუშავა ცნობილიმ არგენტინელმა მწვრთნელმა ექტორ კუბერმა, რომელმაც ნამდვილად შეადგულა გუნდი. მართალია, „მალიორკას“ ცოტა გოლი

გაჰკონდა, მაგრამ, სამაგიეროდ, ყველაზე საიმედო დაცვა ჰყავდა. „ვალენსიასთან“ წაგება „მალიორკასთვის“ ერთადერთი დიდი ანგარიშით დამარცხება იყო, თუმცა ნურც ერთი პიკანტური მომენტს დავივიწყებთ: ეს იყო უკანასკნელი მატჩი კუბერის ხელმძღვანელობით, რომელიც სამუშაოდ გადავიდა... „ვალენსიაში“! საერთოდ კი, ვალენსიამ სეზონი კარგად წარმოართა, ცალკეული მატჩი მას გულს არ უტეხდა და ადგილიც ჩემპიონთა ლიგაში, მიმომხილველთა აზრით, ღირსეულად მოიპოვა.

მადრიდის „რეალ“ ამ სეზონში ნამდვილად „ციცხელმა“ შეეყარა. როდის წაუგია „სამეფო კლუბს“ ამდენი მატჩი ასეთი ანგარიშებით: 0-3 „ბარსელონასთან“, 1-5 „სელტასთან“, 0-4 „ლა-კორუნიასთან“. დაუმატოთ ამას 0-6 ესპანეთის თასზე „ვალენსიასთან“. რა იყო „რეალის“ მარცხის მიზეზები? (თუცა საბოლოოდ გუნდს მაინც გაუღიმა ბედმა). ესპანურტებს მაინც რომ მწვრთნელმა გუს ჰიდინკმა ძალიან ცუდად მოაზარა „რეალი“ სეზონისათვის, სულ სხვადასხვა გაუმართლებელ ტაქტიკურ სქემას იყენებდა და, ბოლოს, ყოველგვარი გავლენა დაკარგა მოთამაშეებზე. ცუდი სელექციური მუშაობის შედეგად კი, როცა ძირითადი მცველები ტრავმის გამო მწვობრივად გამოვიდნენ, მათი შემცვლელი გუნდში არ აღმოჩნდა. ძალიან ბევრი მატჩი გააცდინეს ფერნანდო იგრო და კრისტიან პანუჩი, ნახევარმცველმა ფერნანდო რედონდომ, წამყვანმა თავდამსხმელმა რაულმა. ის, რაც ჰიდინკმა გააფუჭა, ვერც მისმა შემცვლელმა ულსესკა ჯონ ტოზაშმა გამოასწორა. (უკანასკნელი ცნობებით, არც ის რჩება „რეალში“). გუნდის ხელმძღვანელობა უიღბლობასაც უჩიოდა, მაგრამ, ალბათ, ვაცილებით უფრო დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა იმას, რომ ამდენმა განთქმულმა მოთამაშემ მაინც ვერ ჩამოაყალიბა ასე თუ ისე, მტკიცე კოლექტივი: გუნდი დაიყო რამდენიმე ერთმანეთისაგან მტრულად განწყობილ ნაწილად. მოთამაშეები მუდმივად ეჩხუბებოდნენ ერთმანეთს, ხმას არა სციმდნენ, ჩიოდნენ მწვრთნელებთან და ა.შ. ერთ ჯგუფს ხელმძღვანელობდა პოლანდიელი ზანგი კლარენს ზედლოფი, რომელიც მეგობრობდა მხოლოდ შაკვიან ფეხბურთელებთან და სხვებს უპირისპირდებოდა. მეორე, უკიდურესად საწინააღმდეგო პოზიცია დაიკავა ადგილობრივი გულშემატკივრების კერპმა რაულ გონსალეს ბლანკომ, ანუ, უბრალოდ, რაულმა. ეს უაღრესად ნიჭიერი, 22 წლის თავდამსხმელი ყოველთვის აცხადებდა, რომ „რეალს“ ღუპავენ და შემდეგშიც დაღუპავენ არავსაზნელები — უტხოვლები, რომლებსაც, ცხადია, არავითარი პატრიოტიზმი არა აქვთ და კლუბს უყურებენ, როგორც „სა-

სტუმროს“, არ განიცდიან მის მარცხს და ა.შ.

ასეთ პირობებში „რეალის“ საბოლოო შედეგები, ესპანურტების აზრით, მაინც დიდ წარმატებად უნდა ჩაითვალოს. სრულყოფილად შეიძლება კლუბი პირველ ოთხეულში ვერ მოხვედრილიყო. ახლა მას, როგორც ფიქრობენ, მოთამაშეთა დიდი ჯგუფი დატოვებს.

მაშ ასე, „ბარსელონა“ და „რეალი“ პირდაპირ ჩემპიონთა ლიგის ძირითად ტურნირში გამოვლენ, „მა-

ლივის შესანიშნავი იყო პორტუგალიელი ლუიშ ფიგუ (34 მატჩი, 7 გოლი).

ჩემპიონატის	საბოლოო	ცხრილი:				
თ.	მ.	ფ.	ბ.	ქ.		
1. ბარსელონა	38	24	7	7	87-43	79
2. რეალი	38	21	5	12	77-62	68
3. მალიორკა	38	20	6	12	48-31	66
4. ვალენსია	38	19	8	11	63-39	65
5. სელტა	38	17	13	8	69-41	64
6. ლა-კორუნია	38	17	12	9	55-43	63
7. ესპანოლი	38	16	13	9	49-38	61

„ატლეტიკო“ — „ბარსელონა“. დედაქალაქის კლუბის კაპიტანი სანტი (მარჯვნივ) ცდილობს უგზავნოს რივალდოს მცველობა — დაარტყას კარში.

ლიორკამ“ და „ვალენსიამ“ კი ბრძოლა შესარჩევი შეჯიბრებიდან უნდა დაიწყონ. ესეც, რა თქმა უნდა, ამ გუნდისათვის თვალსაჩინო მიღწევაა.

როცა „ბარსელონაზე“ ლაპარაკი, მისთვის ესპანეთის ჩემპიონატში საგანგებოდ ადგილის მინიჭება მიმოხილველებს სრულიად ბუნებრივად მიჩნევა. ზოგჯერ ხმარობენ კიდევ ასეთ გამოთქმას: „ბარსა“ და დანარჩენი 19“. ვიმეორებთ, ვან გალისა და კლუბის „ჩიბის“ წყალობით „ბარსელონას“ არავითარი საკადრო პრობლემა არა ჰქონია: სისტემატურად თამაშობდა „პოლანდიური ლეგიონი“: მეკარე რუდოლფუს ჰესპა 37 (!) მატჩი ჩაატარა, მცველებმა მიქელ რაიკვერმა — 26, ფრანკ ლე ბურმა — 19 (მხოლოდ უინსტონ ბოგარდი არ გამოადგა გუნდს — სულ ერთხელ ითამაშა), ნახევარდაცვაში ბუდევიჩ ზენდენმა — 25, ფილიპ კოკუმ — 36, რონალდ დე ბურმა — 13. კარგა ხნის უფერული თამაშის შემდეგ კვლავ გაიბრწყინა ცნობილი ფორვარდმა პატრიკ კლუივერტმა (15 გოლი, 35 მატჩი). მაგრამ ყველაზე ძლიერად წლევანდელ „ბარსაში“ მაინც ბრაზილიელი რივალდო ითამაშობდა (24 გოლი 31 მატჩში), ნაკლები წარმატებით — სხვა ბრაზილიელები ჯოვანი (სულ 2 გოლი 14 მატჩში) და ანდრესონი (6 გოლი 24 მატჩში). სხვა უტხოვლოვან, როგორც ყოვე-

8. ატლეტიკი 38 17 9 12 53-47 60
 9. სარაგოსა 38 16 9 13 57-46 57
 10. რეალ-სოხედ 38 14 12 12 47-43 54
 11. ბეტისი 38 14 7 17 47-58 49
 12. ვალიადოლიდ 38 13 9 16 35-44 48
 13. ატლეტიკო 38 12 10 16 54-50 46
 14. ოვიედო 38 11 12 15 41-57 45
 15. რასინგო 38 10 12 16 41-53 42
 16. ალავესი 38 11 7 20 36-63 40
 17. ესტრამადურა 38 9 12 17 27-53 39
 18. ვილიარეალი 38 8 12 18 47-63 36
 19. ტენერიფე 38 7 13 18 41-63 34
 20. სალამანკა 38 7 6 25 29-66 27

„ტენერიფე“ და „სალამანკა“ მეორე დივიზიონში გადავიდნენ, „ესტრამადურამ“ და „ვილიარეალმა“ გადასასვლელი მატჩები უნდა ითამაშონ. „სელტა“, „ლა-კორუნია“ და მადრიდის „ატლეტიკო“ უფასს თასზე გამოვლენ.

ახლა კი სნაიპერთა ცხრილს გადავხედოთ: რაული (მადრიდის „რეალი“) — 25 გოლი (4 პენალტით), რივალდო („ბარსელონა“) — 24 (5 პენ.), კ. ლოპესი („ვალენსია“) — 21 (2), კ. ლორენტესი („რეალი“) — 19. ლეი ვალდესი („ოვიედო“) — 19 (2), მილოშევიჩი („სარაგოსა“) — 17, კოვაჩევიჩი („რეალ-სოხედლი“) — 16 (1), ურსაისი („ატლეტიკი“) — 16 (2), კლუივერტი („ბარსელონა“) — 15.

ბივი ზამრამკელი

კლავდიო + კლავდიო = ვალენსია!!!

ესპანეთის თასის ფინალი

ვალენსია — ატლეტიკო 3-0
 ვალენსია: კანსარესი, კარბონი (ფრანი, 90), ჟუკინი, როში, მენდიეტა, ფარინოსი, მილია, ანგლომა, კლავდიო ლოპესი (ბორკლუნდი, 81), ვლაოთინი (ანგლო, 63), ილიე.
 ატლეტიკო: მოლინა, სერენა, შამოტი, სანტი, ხელი (რობერტო, 65), ბეიბლი (მენა, 70), სოლარი, ვალდერანი, აგილერა, ხოსე მარი, ჟურინო.
 გოლები: კლავდიო ლოპესი (23; 81), მენდიეტა (33).

ესპანეთის თასის ექვსეზის მფლობელ მადრიდის „ატლეტიკოსთვის“ ეს ფინალი იმითაც იყო მოტივირებული, რომ გამარჯვების შემთხვევაში იგი უფასს თასზე ასპარეზობის უფლებას მოიპოვებდა — ეროვნულ ჩემპიონატში მე-13 ადგილზე გასულ გუნდისთვის ეს მნიშვნელოვანი მონაკიტი გამოდგებოდა. „ვალენსიას“ კი, როგორც ეროვნულ ჩემპიონატში მეოთხე ადგი-

ვამარჯვების სწამდათ და აი რატომ: ეროვნულ ჩემპიონატში „ვალენსიას“ მეტად მძაფრად ეპაექრებოდა ვიგოს „სელტა“ ჩემპიონთა ლიგის საგზურისთვის, მაგრამ ტურნირის მიწურულს „სელტამ“ სწორედ „ვალენსიასთან“ წაიგო: 3-0. ვერმა ირწმუნა, რომ „ვალენსია“ დედაქალაქელებს ვალს დაუბრუნებდა, მაგრამ ამოდ... ბუქმეკერებმა კი გვარანად იხეირეს.

„ვალენსიას“ იტალიელი თავკაცის კლავდიო რანიერის ბიჭებმა ბედებით ადინეს მადრიდელებს, გოლებიც ერთმეორეზე მშვენიერი გამოუვიდათ და მითინანდა მატჩიც. მათი 24 წლის არგენტინელი ფორვარდის კლავდიო ლოპესის შოუ ერთ რამედ ღირდა, კარგად გაისარჯა რუმინელი თავდამსხმელი ადრიან ილიეც, ხოლო „ატლეტიკოსგან“ კი ფაქტობრივად ვერაგინ გაიბრწყინა ინდივი-

დუალურად ცალკეულ ეპიზოდებში მაინც. მადრიდელთა ექსცენტრული პრეზიდენტი ხესუს ხილი მატჩამდე და ბუნებრივად მის შემდეგაც დღენიადაგ ოცნებობს კლავდიო რანიერის გადაბრუნებას. ჯერჯერობით კი მხოლოდ ის გახსნავთ გაცხადებულ, რომ ეს იტალიელი სპეციალისტი „ვალენსიაში“ ადარ იმუშავებს და რომ „ატლეტიკოს“ თავკაცი რადომირ ანტიჩი ადარ იქნება.

ივანოვსკის თასის ფინალი

ცრენა ზეზუა — პარტიზანი 4-2
 1-0 სკორინი (16), 2-0 პიანოვიჩი (18), 2-1 რაზოვიჩი (35), 2-2 კეზმანი (45), 3-2 სკორინი (62), 4-2 ტოიკოვიჩი (86).

ინგლისელი უაპრონოდ აღარ პიკან...

ინგლისში ქვეყნის საფეხბურთო ასოციაციის პრეზიდენტის ვაკანტური ადგილისთვის თითქმის ოთხთვიანი კონსულტაციები იმით დასრულდა, რომ უაპრონოდ აღარჩენილ ამ ორგანიზაციას დროებით სათავეში ჩაუყენეს ჩეხეთის ტომასონი, რომელმაც ფარული კენჭისყრით „ინგლისის თასის“ პრეზიდენტს დევიდ შიპქენს აჯობა. „ჩემი მთავარი საზრუნავი იქნება მოვიპოვოთ 2006 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის მასპინძლობის უფლება და ფეხბურთის სამშობლოში სათანადოდ დავიწყოთ ავიდეს ქალთა ფეხბურთი“ — განაცხადა არჩევის შემდეგ ტომასონმა.

საზღვარგარეთის ფეხბურთის ანგარიშები

ქაი. ვინ მოდის მანდ, მოგაპოვლიდა!

„ბუბოსკოკის“ ხმოვით

იტალიურ გაზეთ „ტურნოსკორის“ ცნობით, ამსტერდამის „აიაქსის“ ნიგერიელ მცველ სანდი ოლისეს იტალიურ კლუბებში გადასვლის ორი ვარიანტი ჰქონდა: შეეძლო ტურინის „იუვენტუსში“ გადასულიყო, ან „რომაში“.

პრემია რივალდოს მიაკუთვდა

„ბარსელონას“ ნახევარმცველ რივალდოს (ბრაზილია) მიეკუთვნა ესპანეთის პირველობის საუკეთესო უცხოელი ფეხბურთელის სპეციალური პრემია.

პორტუგალიის თასი - „ბეირა მარს“

პორტუგალიის თასის ფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ „ბეირა მარსი“ და „კამპაიორონსე“. ანგარიშით 1-0 გაიმარჯვა „ბეირა მარსი“.

თარკა, სოლვა გადაწყვიტა

სეზონის დამთავრების შემდეგ „აიაქსის“ მეკარე ედვინ ვან დერ სარმა რამდენიმე მიწვევა მიიღო. იყო ლაბარაკო მის გადასვლაზე „მანჩესტერ იუნაიტედში“, მაგრამ, საბოლოო ანგარიშით, როგორც უკვე ვთქვამოდით, მეკარე ტურინის „იუვენტუსში“ აღმოჩნდა. მკონდა სხვადასხვა ვარიანტი - განაცხადა მეკარემ - მოველპირავე ცოლს, რომელმაც გადაწყვიტა, რომ ოჯახის ინტერესების გათვალისწინებით, იტალიაში თამაში სჯობს. ოჯახი კი ყველაზე მთავარია.

ბუნდოვანი მოგაპოვლი

ამ სეზონში, როგორც ცნობილია, „ბოლონიაში“ ორი რუსი ფეხბურთელი თამაშობდა: იგორ სიმუტენკოვი და იგორ კოლოვანოვი. იმის გამო, რომ მთავარი მწვრთნელი კარლო მაკონე „პერუჯაში“ გადავიდა, ორივე ფეხბურთელი „ბოლონიაში“ აღარ რჩება. სიმუტენკოვის მაცონე თავისთან ევატიცება, კოლოვანოვი კი შეიძლება თურქეთში გადავიდეს.

როვალ კლუბს აირჩევს?

რუსეთის ნაერებისა და მოსკოვის „სპარტაკის“ ყოფილი ნახევარმცველი ანდრეი პიატნიცკის კარგა ხანია ტრავმის გამო არსად უთამაშია. ახლა გამოჯანმრთელდა, კარგი საბრძოლო მზადყოფნა აქვს და ერთბაშად რამდენიმე რუსული კლუბისგანაც მიიღო მიწვევა.

„ოპოროკა მონოლანის სივალაზა“

როგორც ვახანის „რუბინის“ ხელმძღვანელი, ცნობილი სპეციალისტი პაველ სადირანი ამბობს, იგი ამ ახალ გუნდს ერთუბიანი მიიღეს და რუსეთის უმაღლეს დივიზიონში გადასვლის ამოცანა დაუსახეს. რაც არ უნდა იყოს, მან აღარ „ზენიტს“ და ცსკას მოულოვა საბჭოთა კავშირის ჩემპიონობა, საბჭოთა კავშირის ნაკრებს წვრთნიდა.

რა თქმა უნდა, სადირანიმა ახალი მოთამაშეების მთელი ჯგუფი აიყვანა. მათგან ჭერაჭერობით მხოლოდ მეკარე იური ოყროსიძე აპარტლებს იმედებს. შემდეგ კი, ვნახოთ...

რუსეთს ვერ ელვება

ცნობილი ლიტველი სპეციალისტი ბენიამინს ზელეაიგისი ვერა და ვერ ელვება რუსულ ფეხბურთს. შარშან იგი ვოლოგოდაის „როტორის“ მეორე მწვრთნელთანავე კი დათანხმდა, მაგრამ ამ სამუშაოზე დიდხანს ვერ გაძლო. ახლა მან უკეთესი წინადადება მიიღო - ამ დღეებში ჩაუდგა სათავეში იაროსლავლის „მინსკს“, სადაც კრახისული სიტუაციაა შექმნილი.

მწვრთნელთან ანისხანობა ანგოვინა

ხორვატი სპეციალისტი მარიან ვლაკი უნგრეთის ყველაზე ტიტულოვან კლუბ „ფერენცვაროსში“ (ბუდაპეშტი) ედგა სათავეში. მას კიდევ ორწლიან კონტრაქტს სთავაზობდნენ, მაგრამ ვლაკმა მინც სამშობლოში დაბრუნება არჩია, სადაც ზაგრების „კროატის“ (ყოფილი „დინამოსი“) მთავარ მწვრთნელს, არგენტინელ ოსვალდო არდილესს დაეხმარება.

როგორც უნგრული გაზეთი „ნემზეტი შპორტი“ იტყუბა, ახლა „ფერენცვაროსში“ მთავარი მწვრთნელის პოსტზე ორი კანდიდატია: ეროვნული ნაკრების ყოფილი ხელმძღვანელი იანოშ ჩანი და „ფერენცვაროსის“ ყოფილი მოთამაშე იოზეფ მუხა.

კილავ ერთი სოკვანი

სერბია კრემიში ტოვებს „ვალადოლინს“, მაგრამ სამუშაოს კვლავ ესპანეთში ეძებს. იგი უკვე 12 წელია ამ ქვეყანაში მოღვაწეობს, ადრე სათავეში ედგა „ბურგოსს“, „მარბელიუსს“, „ბეტისს“ და „მერდს“.

უფრო სუსტ კლუბში

როგორც ვახანის, სახელოვანმა დანიელმა მეკარემ პიტერ შმიხელმა „მანჩესტერ იუნაიტედში“ უფრო სუსტ კლუბში გადასვლის განზრახვით დატოვა, ჩათვალა, რომ უმაღლეს ევროპულ დონეზე თამაში უკვე გაუჭირდებოდა. ლისაბონის „სპორტინგის“ ხელმძღვანელობამ შმიხელი „იოზე ალვალადეს“ სტადიონზე თავის გულშემოტკიცებებს წარუდგინა. „სპორტინგი“ თურმე უკვე 17 წელი არა ყოფილა ჩემპიონი. ახლა კი ამკარად მიეცემა იმედები.

შმიხელის კონტრაქტი დანიელისათვის ხელსაყრელად მიიჩნიათ. იგი ოთხწლიანია, თითოეულ სეზონში 180 მილიონ ესკუდოს მიიღებს, რაც ერთ მილიონ დოლარს უდრის. ახლა „სპორტინგი“ უფებს თავზე უნდა ჩაერთოს. - მესმის, თვლია იყო იმ კლუბის გულშემოტკიცარი, რომელიც 17 წელია პორტუგალიის ჩემპიონი არ გამხდარა. მაგრამ თუ ისტორიას მივუბრუნდებით, ვიტყვით, „მანჩესტერში“ რომ მივედი, იგი მთელი 26 წლის მანძილზე ვერ ხდებოდა ინგლისის ჩემპიონი. ჩემი მონაწილეობით კი პირველივე წელს ოქროს მედლები მოიპოვა. ახლა „სპორტინგის“ ვერია.

იოსებ პოკანს კოშაკები აღარ უსიზმრებენ

თქვენ რამეს გეუბნებათ სახელი იესებო? ალბათ გახსოვთ მსოფლიოს 1986 წლის ჩემპიონატი მექსიკაში, როცა დანიის ეროვნული ნაკრები შიშის ზარს სცემდა და მას „დანიურ დინამიტსაც“ ეძახდნენ. მაგრამ მერვედწინა წლებში ეს გუნდი შოკირებული ანგარიშით დამარცხდა ესპანეთის ეროვნულ ნაკრებთან - 1-5. დანიელების განადგურებას იესებო ოლსენის საკუთარი კარისკენ უხეირო გადაცემამ დაუდო საწინდარი. წლეულის მარტში კი ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის მარტში დანია - იტალია, იესებო გრონკიარმა (12.08 1977) თავის სადებიუტო თამაშში ეროვნულ გუნდში და ისიც 30-ე წამზე „სიტყვა სიტყვით“ გაიმეორა სეხნიას „გმირობა“. დანიელებმა ეს შეხვედრა კოპენჰაგენის 40-ათასიან გადაჭედელი სტადიონ „პარკენზე“ 1-2 დათმეს, ხოლო მომხდართ დამარცხდნენ დებიუტანტი მეორე ტაიმის დასაწყისში შეცვალეს.

გასაკვირი არაა, რომ ერთ-ერთი პირველი, ვინც ახალგაზრდა ფორვარდს თანაგრძობა გამოუცხადა, იესებო ოლსენი გახლდათ, რომელიც ახლა ფეხბურთში აღარ მოღვაწეობს და მანჩესტერის ერთ-ერთ ტურისტულ სააგენტოში მუშაობს. „ის სულ უფრო ხშირად ატრიალებს ამ ეპიზოდს ვიდეთკასეტაზე, მაგრამ ასეთი შემთხვევები ფეხბურთში ხომ სრულიად ბუნებრივია. ისინი, უბრალოდ, რაც შეიძლება მალე უნდა დაივიწყონ ფეხბურთელებმა, თუმცა ეს საკმაოდ რთულია. ისეთ პატარა ქვეყანაში, როგორც დანიაა, ყველა ცდილობს ყურადღება გაამახვილოს მსგავს ფაქტებზე, ახლა გრონკიარმა მთელი კონცენტრაცია მხოლოდ თამაშზე უნდა გადაიტანოს და იმაზე, რომ ის ექსტრა-კლასის ფეხბურთელია, რომ მისგან გულშემოტკიცებები ძალიან ბევრს ელიან. მე კი ჯერ კიდევ ვხედავ უსიამოვნო სიზმრებს - ჩემს მიერ შესრულებულ კოშმარული პასი. თანაც, როცა ძველ ნაცნობებს ვხვდები, ისინი კვლავ ამ თემაზე ჩამომდგებენ-ხომამე სიტყვას“ - დასძენს ოლსენი.

ორივე იესებოს საერთო გაცვილებით ბევრი აქვს თავთავიანთ კარიერაში, ვიდრე უხეში შეცდომები ეროვნულ ნაკრებშიც ჰქონდა დებიუტი. ეს იყო წლეულს თებერვალში ამხანაგური მატჩისას პოლანდიის წინააღმდეგ და ნომინაციაში „წლის აღმოჩენა“ პირველობა არავის დაუთმო სამშობლოში.

12 წლის წინათ, მადრიდის „ატლეტიკომ“ „პორტუს“ იმდროინდელი საოცრება პაოლო ფუტრე „ანაპნა“. ახლა კი ამ პორტუგალიური მარგალიტის დაუფლებაც სწადია ევროპის სხვა შეძლებული კლუბების დარად. „ბენფიკას“ კი ფინანსურად სულაც არ ულხინს და საქმეს ისეთი პირო უჩანს, რომ 18 წლის ნახევარმცველს შეელება, თუმც კლუბის დირექტორატში - უგო ლეალის შესაძლო ტრანსფერზე მწვავე კამათი მიდის. საქმე იმაშია, რომ ლეალმა „ბენფიკასთან“ სამწლიან ხელშეკრულებას მოაწერა ხელი 1996 წლის ივლისში. მაგრამ იმდროინდელმა „ბენფიკას“ პრეზიდენტმა მანუელ დამასიუმ „დაყნოსა“ რა ლეალის ტალანტი, 1997 წლის აპრილში პლუს კიდევ ოთხი წლით გაახანგრძლივა კონტრაქტი მასთან. წლეულს კი ამ ხელმოწერა ხელშეკრულების კანონიერება კითხვის ნიშნის ქვეშ დააყენეს. „ბენფიკას“ ახლანდელი პრეზიდენტი ჟოან აზვედუ თვლის, რომ მეორე გარიგებაც სასებით კანონიერია და, რომ უგო ლეალი 2003 წლამდე „ბენფიკას“ საკუთრებაა. 18 წლის ფეხბურთელის ადვოკატი და აგენტი კი საწინააღმდეგოზე დგანან და თავიანთ კლიენტს თავისუფალი აგენტის სტატუსს ანიჭებენ. ეს დაევა იესებო გრონკიარს, რომ მასში ფიფაკი კი ჩაერია, თუმცა საბოლოო ვერდიქტი ჯერაც არაა გამოტანილი.

რეზი გამოსვლისას. გრონკიარე, ოლსენის დარად, მარცხენა გარემარბია, აქვს კარგი სისწრაფე და გოლის გატანის ალღო. ორივემ საერთაშორისო კარიერა და პირველი შთამბეჭდავი ნაბიჯები ამსტერდამის „აიაქსში“ გადადგეს. სწორედ ამ პოლანდიურ კლუბში ბრწყინვალე თამაშით დაიმსახურა იესებო გრონკიარმა ეროვნული გუნდის მაისური, თუმც ბევრი თვლის, რომ ეს ჯერ ნაადრევი იყო მისთვის. ზოგი სულაც „აიაქსში“ გრონკიარის თამაშს ნონსენსად მიიჩნევდა, მაგრამ როგორც კი იესებომა პოლანდიის ჩემპიონატის მეორე წრეში პეოტორიკი შეასრულა „მანჩესტერთან“ (4-1), ყველამ ირწმუნა, რომ „აიაქსის“ მიერ ამ ახალგაზრდა დანიელი ფორვარდის შესაძენად გაღებულ იოთხი მილიონი დოლარი ფუჭი როდი ყოფილა. ხოლო პოლანდიის თასის წლეუანდელი გათამაშების ფინალში, სწორედ მისი ორი გოლის წყალობით გაიმარჯვა „აიაქსმა“. ამსტერდამელეების გარდა იესებოს „ბარსელონა“ და „მანჩესტერ იუნაიტედის“ ეპიტეტივებიც. პოლანდიურ არჩევანში იმანაც შეასრულა დიდი როლი, რომ „აიაქსს“ გასული სეზონის დასაწყისში გრონკიარის თანამემამულე მორტენ ოლსენი წვრთნიდა.

...სამწუხარო ეპიზოდი ევრო-2000-ის მატჩში იტალიელებთან იესებო გრონკიარისთვის ახლა თავისებური გამოცდაა - მისგან სპორტული სულის და მტკიცე ნებისყოფის გამოვლენის ელიან. მოუხდევად იმისა, რომ დანიურმა პრესამ ამ შეცდომის გამო არ დაინდო ახალბედა ფორვარდი და თანაც ეს კაზუსი მისი შემდგომი კარიერის შესაფლავებდ მონათლა, დანიის ეროვნული გუნდის თავკაცმა პო პანსონმა კი სულ სხვანაირად განსაჯა: „ამ წარუმატებლობის გამო იესებო არ „გამტყდარა“ და სულეირო სიძლიერე გამოაჩინა. ეჭვიც არ მეპარება, რომ ასეთი პრობლემების დაძლევა მას სრულიად ხელეწიფება და ბრწყინვალე კარიერასაც შეიქმნის“.

ჯიმ კოლდენი, ("WORLD SOCCER") იტყვება უცვლელად.

დაკარგული თაობის სვლა

მიუხედავად იმისა, რომ ლისაბონის „ბენფიკას“ ნახევარმცველი უგო ლეალი (21.05. 1980) რეგულარულად ხვდება გუნდის ძირითად შემადგენლობაში, მან შესაძლოა მომავალი სეზონიდან სხვა კლუბს მიაშუროს. 1998-99 წლების სეზონი მისთვის მართლაც წარმატებული იყო - ის არამარტო კლუბის ნამყვან მოთამაშედ იქცა, არამედ ეროვნულ ნაკრებშიც ჰქონდა დებიუტი. ეს იყო წლეულს თებერვალში ამხანაგური მატჩისას პოლანდიის წინააღმდეგ და ნომინაციაში „წლის აღმოჩენა“ პირველობა არავის დაუთმო სამშობლოში.

12 წლის წინათ, მადრიდის „ატლეტიკომ“ „პორტუს“ იმდროინდელი საოცრება პაოლო ფუტრე „ანაპნა“. ახლა კი ამ პორტუგალიური მარგალიტის დაუფლებაც სწადია ევროპის სხვა შეძლებული კლუბების დარად. „ბენფიკას“ კი ფინანსურად სულაც არ ულხინს და საქმეს ისეთი პირო უჩანს, რომ 18 წლის ნახევარმცველს შეელება, თუმც კლუბის დირექტორატში - უგო ლეალის შესაძლო ტრანსფერზე მწვავე კამათი მიდის. საქმე იმაშია, რომ ლეალმა „ბენფიკასთან“ სამწლიან ხელშეკრულებას მოაწერა ხელი 1996 წლის ივლისში. მაგრამ იმდროინდელმა „ბენფიკას“ პრეზიდენტმა მანუელ დამასიუმ „დაყნოსა“ რა ლეალის ტალანტი, 1997 წლის აპრილში პლუს კიდევ ოთხი წლით გაახანგრძლივა კონტრაქტი მასთან. წლეულს კი ამ ხელმოწერა ხელშეკრულების კანონიერება კითხვის ნიშნის ქვეშ დააყენეს. „ბენფიკას“ ახლანდელი პრეზიდენტი ჟოან აზვედუ თვლის, რომ მეორე გარიგებაც სასებით კანონიერია და, რომ უგო ლეალი 2003 წლამდე „ბენფიკას“ საკუთრებაა. 18 წლის ფეხბურთელის ადვოკატი და აგენტი კი საწინააღმდეგოზე დგანან და თავიანთ კლიენტს თავისუფალი აგენტის სტატუსს ანიჭებენ. ეს დაევა იესებო გრონკიარს, რომ მასში ფიფაკი კი ჩაერია, თუმცა საბოლოო ვერდიქტი ჯერაც არაა გამოტანილი.

ბის წარმოუდგენელი ოსტატობით და მოედნის ბრწყინვალე ხედვით უგო ლეალი მალე ქვეყნის 16 წლამდელთა ნაკრების შტტევების სულიწამდგმელი გახდა - მისი შემწეობით გუნდმა ორჯერ მოიპოვა ევროპის ჩემპიონობა თანატოლებში. პარალელურად ლეალი ორჯერ გახდა ქვეყნის ჩემპიონი „ბენფიკას“ რიგებში დუბლშემადგენლობათა შორის. კლუბის ძირითადში მოხვედრა კი უგოსთვის მხოლოდ დროის ამბავი გახლდათ. 1997-98 წლების სეზონის მწურულს მან ოთხი თამაში ჩაატარა „ბენფიკას“ ძირითადში, ხოლო შემდგომი სეზონიდან, როგორც ზემოთ უკვე აღვნიშნეთ, გუნდის წამყვან ფეხბურთელად იქცა - აჩვენა ბრწყინვალე თამაში, გამოავლინა უნივერსალური შესაძლებლობები და სიმწიფე, რაც მის ასაკთან შეუფერებლად მოსჩანს.

90-იანი წლების მიჯნაზე პორტუგალიაში ბევრი ტალანტი გაჩნდა - ჟოაუ პინტო, ფერნანდუ კოუტო, რუი კოშტა, ლუიზ ფიგუ, მაგრამ ეროვნულ გუნდს შთამბეჭდავი წარმატებებისთვის არ მიუღწევია. პორტუგალიელი გულშემოტკიცებები, მიმოხილველები და სპეციალისტები თვლიან, რომ უგო ლეალი და „ბენფიკას“ კიდევ ერთი ტალანტი, ფორვარდი ნუნუ გომეში, ისეთივე წარმატებით გაბრწყინდებიან ეროვნულ გუნდში, როგორც ასაკობრივ ნაკრებებში. „უგო ლეალი უზადო ტექნიკის მქონე ახალგაზრდა ფეხბურთელია. მე მჯერა მისი ბრწყინვალე მომავლის არა მარტო იმიტომ, რომ მაღალი დონის ოსტატია, არამედ იმიტომაც, რომ ამ ყმანვილს უბრალო და სადა პრინციპები გააჩნია. მისი პიროვნული მენტალიტეტი სუპერვარსკვლავად გახდომაზე მიმანიშნებს“ - თვლის „ბენფიკასა“ და პორტუგალიის ლეგენდა, თვით დიდი ეუსებიო.

ნიკ ბიბუელი, "World Soccer". იტყვება უცვლელად

„მოგო-ლოგო“ - მილიონთა თაგაჟი!

27 ივნისს ჩატარდა ლატარია „ლოტო 6-42“, თანშლები „სუპერ-7“ ტირაჟის ოცდამეხუთე გათამაშებით.
ლოტო 6-42-ის მოგებახვედრილი რიცხვებია:
1. 5. 12. 36. 37. 41.
3 ციფრი - 2.30 ლარი.
4 ციფრი - 37.70 ლარი.
5 ციფრი - 1102.88 ლარი -
გადავიდა მომდევნო ტირაჟში.
6 ციფრი ვერავინ გამოიცნო.
სუპერ-7-ის მოგებიანი ციფრებია: 5. 1. 3. 6. 9. 7. 6.
შემდეგი ტირაჟი შედგება 4 ივლისს.
ტირაჟის დროს მომენტალური ლატარიების „გოლი-98“-ის და „ოლიმპის“ მოუგებელი ბილეთების გათამაშებისას აღნიშნული ლატარიების ბილეთების კომპლექტები და 26 სექტემბერს ჩასატარებელ პირველ ტელეგათამაშება „გოლი+ოლიმი“-ზე დასწრების უფლება ნილად ხვდათ:
ლატარია „ოლიმპ“-ში - ევა გადავიდას (თბილისი) - ბილეთის №068292
მერაბ ტყეშელის (თბილისი) - ბილეთის №067929
ლატარია „გოლი-98“-ში ნოდარ სირაძეს (ასურეთი) - ბილეთის № 03984-151
მზია ჩიტიას (თბილისი) - ბილეთის №03986-109.
ჩააბარეთ მოუგებელი ბილეთები გამაგრცვლებებს! გათამაშება გაიმართება ყოველ კვირადღეს.
ითამაშეთ ლატარია ტოტო-ლოტო! იგი თქვენი გამდიდრების შანსია! გისურვებთ წარმატებას!
საპარტმელოს სპორტის პარტნული ფონდი

ეპროპის ყველა ჩემპიონატი

ივლისი 1968

მესამე, ასე უკვე რეჟისორად...

როგორც აღვნიშნეთ (ლელა №47, 48) 1964 წლის გათამაშება ისტორიაში შევიდა ევროპის თასის სახელწოდებით, ხოლო 1968 წლიდან კი მას ევროპის ჩემპიონატი ეწოდა. 1968 წლის ჩემპიონატი მონაწილეობის განაცხადი შეიტანეს 31 ქვეყნის ნაკრებებმა. წინასწარ ეტაპზე გუნდები რვა ჯგუფში განაწილდნენ, თამაშები წრიული სისტემით ჩატარდა.

პირველ ჯგუფში გამარჯვება ესპანეთის ნაკრებმა, მეორეში - ბულგარეთმა; მესამეში - სსრკ-2 (ერთ-ერთი შესარჩევი მატჩი გაიმართა თბილისში: სსრკ - საბერძნეთი 4-0). მეოთხეში - იუგოსლავიამ (გურის ნაკრები ვერ გავიდა); მეხუთეში - უნგრეთმა, მეექვსეში - იტალიამ; მეშვიდეში - საფრანგეთმა და მერვეში - ინგლისმა.

ამის შემდეგ კენჭისყრა გუნდები შემდეგნაირად დაწვეილა: უნგრეთი - სსრკ 2-0 და 0-3.

პირველი მატჩი ჩატარდა ბუდაპეშტში „ნეპტადიონზე“ 80 000 მაყურებლის თანდასწრებით. სსრკ-ს ნაკრები თამაშობდა ასეთი შემადგენლობით: კავაზაშვილი, ანჩინი, შესტერიანი, ხურცილავა, ისტომინი, ვორონინი, ჩისლენკო, კაპლინი, ბანიშევი, სტრელოვი, მალოფევი.

შეხვედრა თანაბარ ბრძოლაში წარმოებდა, საგოლე მომენტები მატჩში ნაკლებად იყო. მცველები პერსონალურად მჭიდროდ „მეურვეობდნენ“ თავი დამსხმელებს: მესეი - სტრელოვის, ხურცილავის - ვარგას, კაპლინი - ფაზეკაშ. შეხვედრის 22-ე წუთზე ფარკაშმა პირველი ბურთი მოათავსა სსრკ-ს ნაკრების კარში, შეხვედრის დასასრულს (84-ე წუთზე) დასწრებაზე ითამაშა გიორგიმ - საბოლოოდ 2-0 უნგრელთა სასარგებლოდ.

განმეორებითი მატჩი, რომელიც გაიმართა მოსკოვში (102 000 მაყურებელი) სსრკ-ს ნაკრებმა შეძლო ორი ბურთის დევიციტის „შეკლება“ და გაიმარჯვა ანგარიშით 3-0. პირველი ბურთი ბანიშევის მოწოდებით შემდეგ უნგრელთა მცველმა (შომიშოვი) საკუთარ კარში ჩაჭრა. მთელი პირველი ნახევარი მიმდინარეობდა საბჭოთა ფეხბურთელების უპირატესობით. შესვენების შემდეგ სსრკ-ს შეტევებმა იკლო, თამაში გაათანაბრდა... ერთ-ერთ ეპიზოდში უნგრელთა მხარეს დაინიშნა საჯარო, ხურცილავამ დაარტყა დაახლოებით 25 მეტრიდან და ანგარიში გახდა 2-0. მესამე ბურთი გაიტანა ბიშოვეცმა. ორი მატჩის ჯამში სსრკ-ს ნაკრები გავიდა ნახევარფინალში.

ინგლისი - ესპანეთი. 1-0 და 2-1.

ამ წვეილი ერთმანეთის პირისპირ წარსდგნენ მსოფლიოს ჩემპიონები და ევროპის თასის მფლობელები.

ინგლისი: ბენქსი, ნოულზი, უილსონი, მიულერი, ჯ. ჩარლტონი, მური, ბოლი, პანტი, სამერბი, ბ. ჩარლტონი, პიტერსი. **ესპანეთი:** სადურნი, სავი, ვალეგო, კანოსი, ზოკო, პირი, გროსო, პოლინარიო, ანხოლა, აბანსიო, კლარამონტი. შეხვედრას „უემბლზე“ ეწვრებოდა 100000 მაყურებელი. თამაში მიმდინარეობდა მასპინძელთა მცირე უპირატესობით, მატჩის ლოგიკური შედეგი ფრე იყო და ინგლისელთა მწვერთვად აღვ რამსივმ, დარწმუნებულმა იმაში, რომ მისი ფეხბურთელები გოლს ვერ გაიტანდნენ, თამაშის დამთავრებამდე 7 წუთით ადრე გასახდელს მიაშურა და ამ დროს ბოი ჩარლტონმა გაიტანა გამარჯვების გოლი - 1-0.

განმეორებითი შეხვედრა მადრიდში (120 000 მაყურებელი). ისევ იმარჯვეს ინგლისელებმა. მატჩის 47-ე წუთზე ამანსიომ გახსნა ანგარიში. 8 წუთის შემდეგ ბოლის ჩამოწოდებულ კუთხურიდან პიტერსმა თავურთი ანგარიში გაათანაბრა. ამის შემდეგ ესპანელები გადავიდნენ შტურმზე, მაგრამ ინგლისელთა ერთ-ერთი კონტრშეტევისას პანტიმ გამარჯვების გოლი გაიტანა 2-1. ინგლისელები ნახევარფინალში გავიდნენ.

იუგოსლავია - საფრანგეთი: 1-1 და 5-1.

პირველი შეხვედრა მარსელში მიმდინარეობდა ფრანგების აშკარა უპირატესობით, მათ უპირატესობაზე მეტეხელებს თუნდაც კუთხურების რაოდენობით

ლუიჯი რივა

დენობა, ფრანგებმა მოაწოდეს 15, ხოლო იუგოსლავიელებმა არც ერთი. მაგრამ მიუხედავად ასეთი დიდი უპირატესობისა, პირველი ბურთი გაიტანეს იუგოსლავიელებმა: მათ 66-ე წუთზე განახორციელეს სწრაფი კონტრშეტევა და ჯაჩის გადაცემით მუსევიჩმა გახსნა ანგარიში. მხოლოდ ამის შემდეგ შეძლეს ფრანგებმა ანგარიშის გათანაბრება. ეს შეძლო შეხვედრის 79-ე წუთზე და ნალო.

განმეორებითი შეხვედრას ბელგრადში „ცრცვენა ზეზდას“ სტადიონზე 60 000 მაყურებელი ესწრებოდა. პირველი შეხვედრისაგან განსხვავებით, იგი მიმდინარეობდა იუგოსლავიელთა აშკარა უპირატესობით, რომლებმაც მე-14 წუთისათვის უკვე გადაწყვიტეს მატჩის ბედი, როცა იგებდნენ (3-0) შეხვედრას. მე-3 წუთზე ჯაჩის მოწოდებით პეტკოვიჩმა გახსნა ანგარიში. მე-12 წუთზე მუსევიჩმა გაიტანა მეორე ბურთი. მე-13 წუთზე ჯაჩიმ - 3-0. 33-ე წუთზე პეტკოვიჩმა მოატყუა ფრანგთა სამი მცველი, შემდეგ მეკარე და ანგარიში გახდა 4-0. ამის შემდეგ დი ნალომ შეამცირა სხვაობა - 4-1. ასე დამთავრდა პირველი ნახევარი. მეორე ტაიმში თამაშის ტემპი დაეცა და მხოლოდ შეხვედრის დასასრულს ჯაჩის გადაცემით მუსევიჩმა გაიტანა მეორე გოლი საბოლოოდ - 5-1 იუგოსლავიელთა სასარგებლოდ.

იტალია - ბულგარეთი 2-0 და 2-3 პირველი შეხვედრა ჩატარდა სოფი-

5 ივნისი, 1968 წელი. ნეაპოლი. 1/2 ფინალი. იტალია-სსრკ 0-0. წილისყრა (+: -). ფერინისა (მარცხნივ) და ბანიშევიცის დუელი.

ის „ვასილი ლევსკის“ სტადიონზე 65000 მაყურებლის თანდასწრებით და დამთავრდა ბულგარელთა გამარჯვებით - 3-2. ბულგარეთის ნაკრებმა ყველა კომპონენტში დაჩაგრა იტალიელები. პირველი ბურთი გავიდა 11-მეტრიანიტი. კოტოვი - მე-10 წუთზე. 61-ე წუთზე პენემა საკუთარ კარში ჩაჭრა ბურთი და ანგარიში გათანაბრდა 1-1. დერმენჯიევმა 66-ე წუთზე წინ გაიყვანა ბულგარელები, ხოლო ვეკოვმა 73-ე წუთზე კიდევ უფრო გაზარდა ანგარიში - 3-1. შეხვედრის დამთავრებამდე 7 წუთით ადრე რივერას გადაცემით იტალიელთა დებიუტანტმა პრატიმ ანგარიშის სხვაობა შეამცირა.

განმეორებითი შეხვედრა ჩატარდა ნეაპოლში (100000 მაყურებელი). მატჩის დებიუტშივე „მილანის“ თავდამსხმელმა პროტიმ დააწინაურა იტალიელები, ეს პროტის მეორე შეხვედრა

მარცხნიდან: ჯანი რივერა, ანჯელო დომენგინი, სანდრო მაცოლა

იყო იტალიის ნაკრების შემადგენლობაში და მეორე გატანილი გოლი. ამის შემდეგ იტალიელები ათამაშდნენ და უამრავი მომენტი შექმნეს ბულგარელებს კართან. შეხვედრის 53-ე წუთზე დომენგინის შორიდან დარტყმამ მიადწია მიზანს - 2-0, ამის შემდეგ იტალიელები საკუთარი კარის უსაფრთხოებაზე ზრუნავდნენ და შეინარჩუნეს საჭირო ანგარიში. ორი მატჩის ჯამში ნახევარფინალში გავიდა იტალიის ნაკრები.

ნახევარფინალი. სსრკ - იტალია იტალია: ძოფი, ბურგინი, ფაკეტი, ფერინი, ბერსელინი, კასტანო, დომენგინი, ელინი, მაცოლა, რივერა, პროტი. **სსრკ:** პენინიკოვი, ისტომინი, შესტერიანი, კაპლინი, აფონინი, ლოგოფეტი, მალოფევი, ლენინი, ბანიშევი, ბიშოვეცი, ვერუხინი.

შეხვედრის დასაწყისი მიმდინარეობდა სსრკ-ს ნაკრების მცირე უპირატესობით, შემდეგ თამაში თანდათან გათანაბრდა. მეორე ნახევარში უკვე იგრძნობოდა იტალიელთა უპირატესობა, ოცწუთიან მონაკვეთში სანდრო მაცოლას ორჯერ მიეცა ანგარიშის გახსნის შანსი, მაგრამ კარგად ითამაშა პენინიკოვმა. სსრკ-ს ფეხბურთელებსაც, კერძოდ, ბანიშევისსა და ბიშოვეცსაც ჰქონდათ კარის აღების შანსი, მაგრამ უშედეგოდ თამაშობდა ძოფი. შეხვედრის როგორც ძირითადი, ასევე დამატებითი დრო დამთავრდა ფრედ 0-0. ამის შემდეგ ევროპის ჩემპიონატების ისტორიაში პირველად იქ უკანასკნელად ფინალისტი გამო-

დრაგან ჯაჩი

გაიტანა გადამწყვეტი ბურთი, მინდორზე ის იყო საუკეთესო, სწრაფად მოძრაობდა, ადვილად ატყუებდა მოწინააღმდეგეთა მცველებს და თანაგუნდელებსც აყოლიდა. შეხვედრა გამოვიდა უხეში და მსაჯი იძულებული იყო გაეტყუებინა ინგლისელი - მიულერი.

შეხვედრა თავიდან მიმდინარეობდა იუგოსლავიელთა უპირატესობით, შემდეგ, პირველი ნახევრის შუაში ინიციატივას უკვე ინგლისელი ფლობენდი. ასევე გარდაცვალი უპირატესობით წარმოებდა მეორე ნახევარი ბურთის გატანამდე. ამრიგად, 1-0 და იუგოსლავიელები გადიან ფინალში.

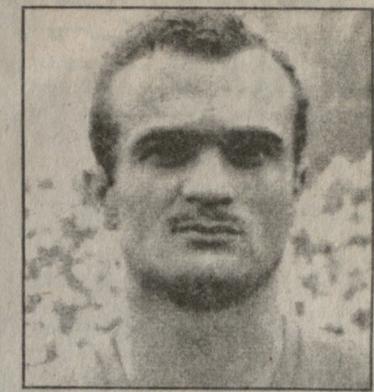
მე-3 ადგილისათვის ერთმანეთს ინგლისი - სსრკ შეხვდნენ. სსრკ-ს ნაკრები გამოვიდა იგივე შემადგენლობით, რაც იტალიასთან შეხვედრაში, ხოლო ინგლისელთა რიგებში მოხდა სამი შეცვლა (ნიუტონისა, მიულერისა და ბოლის ნაცვლად თამაშობდნენ სტაილზი, რაითი და პერსტი).

შეხვედრა დაიწყო სსრკ-ს ფეხბურთელთა შეტევებით, დასაწყისში შექმნეს რამდენიმე სახიფათო მომენტი, მაგრამ უშედეგოდ. პირველი ნახევრის ბოლოს უპირატესობას ინგლისელები დაეუფლნენ და 39-ე წუთზე ბ. ჩარლტონმა გახსნა ანგარიში. რაც უფრო დასასრულისკენ მიდიოდა შეხვედრა, უფრო იკვეთებოდა ინგლისელთა უპირატესობა. 61-ე წუთზე პერსტმა გაზარდა ანგარიში და ინგლისელთა უპირატესობა უკვე აშკარა იყო, მათ მრავალი საგოლე მომენტი ვერ გამოიყენეს, საბოლოოდ 2-0 და ინგლისელები დაეუფლნენ ბრინჯაოს მედალებს.

შინალი. იტალია - იუგოსლავია

იტალია: ძოფი, ბურგინი, ფაკეტი, ფერინი, გუარნერი, კასტანო, დომენგინი, კულიანი, ანასტაზი, ლოდეტი, პროტი. **იუგოსლავია:** პანტელინი, ფაზლაგინი, დამინივი, პავლოვიჩი, პაუნოვიჩი, პოლცერი, პეტკოვიჩი, ოსიმი, მესევიჩი, ტოკიჩი, ჯაჩი.

ინგლისი: ბენქსი, ნიუტონი, უილსონი, მიულერი, ლებონი, მური, ბოლი, პანტი, ბ. ჩარლტონი, პიტერსი, პანტერი. ერთადერთი ბურთი, რომელმაც გადაწყვიტა შეხვედრის ბედი, შეხვედრის დამთავრებამდე 5 წუთით ადრე გაიყვინა შესანიშნავი, ჯაჩიმ მკერდზე მიიღო ბურთი და მიწაზე დაუშვებლად უძლიერესი დარტყმით მოათავსა ბენქსის კარში, ეს ყველაფერი შეასრულა მომენტალურად ინგლისელთა მცველების გარემოცვაში. და გახდა მატჩის გამარჯვებული, არა მარტო იმიტომ, რომ

ვე შემადგენლობით (მხოლოდ პეტროვიჩის ნაცვლად თამაშობდა კოშინი), ხოლო იტალიელებმა შეცვალეს თითქმის ნახევარი გუნდი (ფერინის, კასტანოს, კულიანოს, ლოდეტისა და პროტის ნაცვლად თამაშობდნენ: რასატო, სალვატორე, მაცოლა, დე სისტო და რივა). იტალიელთა უპირატესობა დასაწყისიდანვე გამოიკვეთა. მწვერთნელის (ვალკარევის) გაბედულმა სეველმა (ყველა მწვერთელი არ გარისკავდა ნახევარი შემადგენლობის შეცვლას) გააძაბოთლა. მაცოლა მთელ შეხვედრას დირიჟირობდა, ხოლო ორი თავდამსხმელი - ანასტაზი და რივა მოქმედებდნენ მაღალი ტემპით და აწიოკებდნენ იუგოსლავიელთა დაცვას. ანგარიში გახსნა რივამ მე-12 წუთზე. ხოლო 31-ე წუთზე ანასტაზიმ გაზარდა ანგარიში 2-0. ასე დამთავრდა ეს მატჩი.

ეს იყო იტალიელთა საუკეთესო მატჩი ამ ჩემპიონატში, წინა ორ შეხვედრაში მათ აშკარად ბეგმა გაუღიმა, ჯერ ნახევარფინალში, როცა კენჭისყრამ ისინი დაასახელა ფინალისტი და ფინალის პირველ შეხვედრაში, როცა მთელ შეხვედრას აკებდნენ და მხოლოდ 81-ე წუთზე დომენგინის საჯარო-მოს შემდეგ გაათანაბრეს ანგარიში, ბურთი რომ „გაძებრა“ ცოცხალ კედელში.

ევროპის 1968 წლის ჩემპიონატის შესაბამის ეტაპზე მონაწილეობა მიიღეს ქართველმა ფეხბურთელებმა: ა. კავაზაშვილმა, გ. ცხოვრებულმა და მ. ხურცილავამ. თანაც ხურცილავამ გაიტანა 2 გოლი. ტრავმის გამო მან ვერ მიიღო მონაწილეობა ფინალურ ეტაპზე.

ჩემპიონატის შემდეგ ურნალისტებმა დაასახელეს ევროპის **სიმბოლური** ნაკრები, მასში შევიდნენ: ძოფი (იტალია), პოლცერი (იუგოსლავია), ფაკეტი (იტალია), შესტერიანი (სსრკ), ბურგინი (იტალია), ანიშოვიჩი (იუგოსლავია), მაცოლა (იტალია), ბ. ჩარლტონი (ინგლისი), პიტერსი (ინგლისი), რივა (იტალია), ჯაჩი (იუგოსლავია). **ბომბარდირი:** ლუიჯი რივა (იტალია) - 7 ბურთი.

ბანიშევიცის უპირატესობა

მიუხედავად იტალიის სსრკ-უნგრეთი 0-2 და 3-0 ინგლისი - ესპანეთი 1-0 და 2-1 იუგოსლავია - საფრანგეთი 1-1 და 5-1 იტალია - ბულგარეთი 2-3 და 2-0

ნახევარფინალი

იტალია - სსრკ 0-0 (+: - კენჭისყრით) იუგოსლავია - ინგლისი 1-0

მე-3 ადგილისათვის

ინგლისი - სსრკ 2-0 (გ. ჩარლტონი, პერსტი)

შინალი. პირველი შეხვედრა.

მსაჯი: დინსტი (შვეიცრია). 8 ივნისი. იტალია - იუგოსლავია 1-1.

იტალია: ძოფი, ბურგინი, გუარნერი, ფაკეტი, ფერინი, კასტანო, დომენგინი, კულიანი, ანასტაზი, ლოდეტი, პროტი. **იუგოსლავია:** პანტელინი, ფაზლაგინი, დამინივი, პავლოვიჩი, პაუნოვიჩი, პოლცერი, პეტკოვიჩი, ოსიმი, მესევიჩი, ტოკიჩი, ჯაჩი.

გოლები: ჯაჩი 39 (0-1), დომინგინი 81 (1-1).

10 ივნისი. მეორე შეხვედრა. **იტალია - იუგოსლავია 2-1** მსაჯი ო. დე მენ-დელი (ესპანეთი).

იტალია: ძოფი, ბურგინი, გუარნერი, სალვატორე, ფაკეტი, როსატო, მაცოლა, დომენგინი, დე სისტო, ანასტაზი, რივა. **იუგოსლავია:** პანტელინი, ფაზლაგინი, პაუნოვიჩი, პოლცერი, დამინივი, პავლოვიჩი, ტრევიჩი, ანიშოვიჩი, კოშინი, მუსიმიჩი, ჯაჩი.

გოლები: რივა 12 (1-0), ანასტაზი 31 (2-0). მწვერთელი ვალკარევი.

მ. ჯალალონი, აფხაზეთი, სოფ. ფსაფი.

